

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW ZABUDOWY
MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
W OBRĘBIE WSI MOROWNICA**

Opracowała: Monika Pierożyńska - Semenków

Leszno, lipiec 2011r.

Spis treści:

1. Ogólna charakterystyka przedmiotu planu, cel i metodyka opracowania prognozy
  - 1.1. Zakres i cele analizowanego projektu oraz jego powiązania z innymi dokumentami
2. Podstawy prawne opracowania
3. Ocena ekofizjograficzna rejonu opracowania
  - 3.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego
    - 3.1.1. Położenie geograficzne, morfologia
    - 3.1.2. Zarys budowy geologicznej
    - 3.1.3. Stosunki wodne
    - 3.1.4. Gleby
    - 3.1.5. Warunki klimatyczne
    - 3.1.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy
  - 3.2. Położenie w systemie przyrodniczym
    - 3.2.1. Obszary chronionego krajobrazu
    - 3.2.2. Parki Krajobrazowe
    - 3.2.3. Obszary Natura 2000
4. Prognoza skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze
  - 4.1. Charakterystyka obszaru objętego planem
    - 4.1.1. Teren opracowania
    - 4.1.2. Projektowany zakres zmian
    - 4.1.3. Stan środowiska
  - 4.2. Analiza ustaleń i rozwiązań zawartych w projekcie planu. Identyfikacja potencjalnych kategorii oddziaływania na środowisko
    - 4.2.1. Funkcjonowanie systemów przyrodniczych i obiektów chronionych
    - 4.2.2. Przekształcenie gleb, powierzchni ziemi i kształtowanie krajobrazu
    - 4.2.3. Wpływ zmian na stosunki wodne
    - 4.2.4. Zanieczyszczenie powietrza
    - 4.2.5. Hałas
    - 4.2.6. Środowisko biotyczne (różnorodność biologiczna, fauna i flora), warunki życia ludzi
    - 4.2.7. Strefa „W”
    - 4.2.8. Pola elektromagnetyczne
    - 4.2.9. Ryzyko powstawania poważnych awarii
    - 4.2.10. Identyfikacja typów oddziaływań oraz zagrożeń wynikających z wykonania projektu planu
    - 4.2.11. Przewidywane znaczące oddziaływanie realizacji projektu planu
5. Prognozowane skutki wpływu realizacji miejscowego planu na poszczególne elementy środowiska
  - 5.1. Różnorodność biologiczna
  - 5.2. Ludzie
  - 5.3. Powierzchnia ziemi i gleby
  - 5.4. Wody powierzchniowe i podziemne
  - 5.5. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego
  - 5.6. Klimat
  - 5.7. Hałas
  - 5.8. Szata roślinna
  - 5.9. Fauna
  - 5.10. Krajobraz
  - 5.11. Odpady

- 5.12. Zasoby naturalne
- 5.13. Zabytki i dobra materialne
- 6. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska w relacji z ustaleniami projektu planu
  - 6.1. Ocena odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska, wynikająca z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym przy braku realizacji ustaleń planu
  - 6.2. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych
  - 6.3. Ocena warunków zagospodarowania określonych w projekcie planu
  - 6.4. Ocena zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi
  - 6.5. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych
  - 6.6. Ocena zmian w krajobrazie
  - 6.7. Oddziaływanie na klimat (w tym klimat akustyczny)
  - 6.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne
  - 6.9. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne
  - 6.10. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi, glebę i surowce mineralne
  - 6.11. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne
  - 6.12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie
  - 6.13. Rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko
- 7. Informacja o możliwym Transgranicznym oddziaływaniu na środowisko
- 8. Propozycje rozwiązań alternatywnych w stosunku do przewidywanych w planie wraz z ustaleniami ich wyboru
- 9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania
- 10. Potencjalne zmiany w środowisku przy dotychczasowym użytkowaniu (wariant zerowy – przy braku planu)
- 11. Ocena uwzględnienia przez projektowany dokument celów oraz sposobów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym
  - 11.1. Dokumenty międzynarodowe
  - 11.2. Dokumenty wspólnotowe
  - 11.3. Dokumenty krajowe
- 12. Wnioski
- 13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

1. Ogólna charakterystyka przedmiotu planu, cel i metodyka opracowania prognozy

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko wynika z obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, której częścią jest niniejsza prognoza.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie wsi Morownica (dalej prognoza) została sporządzona zgodnie z zakresem zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w opracowaniu prognozy został uzgodniony na mocy przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. z:

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kościanie pismem z dnia 30.04.2010r. znak: NS-72/7-4/10,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 29.04.2010r. znak: RDOŚ-30-OO.III-7041-433/10/10/ak.

Z samej istoty prognozy wynika, że musi dotyczyć ona oceny hipotetycznej, aczkolwiek osadzonej w konkretnych realiach i wynikającej z dobrze przeprowadzonej diagnozy stanu istniejącego oraz logicznego wnioskowania skutków przewidywanych zmian.

Prognoza ma charakter szacunkowy. Metody jakie stosowane są w sporządzaniu prognozy, są metodami indukcyjno opisowymi, polegającymi na łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska. Rolą prognozy jest jasne stwierdzenie, czy realizacja ustaleń planu będzie miała wpływ na zmiany w środowisku przyrodniczym, jakiego rodzaju mogą to być zmiany i jakie z tego wypływają wnioski. Dla potrzeb sformułowania prognozy dokonano oceny stanu środowiska, jego podatności oraz odporności na degradację wskutek ewentualnych negatywnych oddziaływań człowieka, a także zwrócono uwagę na zdolności środowiska do samo regeneracji.

Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest poszukanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja ustaleń przestrzennych zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- dyskusję i współpracę projektantów planu i prognozy celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenia dla zdrowia ludzi,
- zapoznanie i poinformowanie wnioskodawców, organa samorządu /wójta, burmistrza, prezydenta/, społeczność lokalną o skutkach wpływu ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze.

Wymaga to interdyscyplinarnej analizy procesów i zjawisk zachodzących w środowisku, przy uwzględnieniu zmian w otoczeniu, na które składa się system prawny, postęp cywilizacyjny i techniczny, zachowania i przemiany świadomości społeczności lokalnej itp. Analizy przeprowadzone w ramach prognozy oparto na założeniach, że stanem odniesienia dla prognozy są:

- uwarunkowania wynikające z realizacji ustaleń planu,
- ustalenia z wizji terenowych.

Ocenę możliwych przemian w środowisku przeprowadzono w oparciu o analizę funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska w istniejącej strukturze przestrzennej. Następnie przeprowadzono analizę przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem zmian, jakie zajądą wskutek realizacji ustaleń planu. Etapem końcowym jest ocena skutków, spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnych wersji ustaleń osiągnięcia optymalnego korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Niniejszą prognozę oparto na następujących opracowaniach archiwalnych:

- Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Śmigiel zatwierdzony uchwałą Nr VI/102/91 Rady Miasta i Gminy Śmigiel z dnia 25.11.1991 (Dz. Urz. Woj. Leszczyńskiego Nr 9 poz. 115 z 1991) z późniejszymi zmianami,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Śmigiel zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/322/2001 Rady Miejskiej Śmigla z dnia 17 maja 2001r. (ze zmianami),
- Studium przyrodniczo krajobrazowe gminy Śmigiel, w: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Śmigiel, 1999r. ze zm.,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Śmigiel zatwierdzony uchwałą Nr XXII/249/08 Rady Miejskiej Śmigla z dnia 29 maja 2008 r.,
- Plan gospodarki Odpadami Gminy Śmigiel,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Śmigiel na lata 2007-2015,
- Strategia Rozwoju gminy Śmigiel wraz z wieloletnim planem inwestycyjnym na lata 2007-2015,
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kościańskiego,

- Programu Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego uchwała nr XLII/628/2001 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26.11.2001 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 35 poz.1052 z 2002 r.), zmieniony uchwałą nr XLVI/690/10 z dnia 26.04.2010 r.,
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2010r.,
- Polityka Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 Rada Ministrów Warszawa,
- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych Warszawa 2003,
- Koncepcja sieci Natura 2000 w Polsce - Raport końcowy Phare, czerwiec 2001r.,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej EKONET-POLSKA, Fundacja IUCN Poland, Warszawa 1995,
- Program perspektywiczny inwestycji melioracyjnych do roku 2015. Woj. Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu,
- Ocena warunków hydrogeologicznych woj. leszczyńskiego, PG PROXIMA, Wrocław 1994 r.;
- Materiały studialne do opracowania studium zagospodarowania przestrzennego woj. leszczyńskiego WBPP w Lesznie,
- Raport o stanie środowiska w woj. leszczyńskim w latach, 1995-1996. PIOŚ, Leszno 1997
- Diagnoza stanu i kierunki działań w ochronie środowiska do 2010r. Województwo Leszczyńskie. UW w Lesznie, Wydz. Ochrony Środowiska oraz Pracownia Geologiczna - Kartograficzna w Poznaniu, 1996,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2002. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Poznań 2003,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2003. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Poznań 2004,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2004. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Poznań 2005,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2005 Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań 2006,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2006. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Poznań 2007,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2007. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Poznań 2008,
- Informacja o stanie środowiska na obszarze Powiatu Leszczyńskiego w roku 2008 WIOŚ w Poznaniu Delegatura w Lesznie,

- Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej w Powiecie Leszczyńskim WIOŚ 2009,
- Podział hydrograficzny Polski 1:200 000 IMiGW, Warszawa 1980-83,
- Mapa obszarów GL Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony A.S Kleczkowski AGH Kraków 1990 r.,
- Kondracki J „Geografia Regionalna Polski” PWN W- a 2000 r.,
- Mapa morfologiczna Niz. Wielkopolskiej, B. Krygowski 1:100 000,
- Mapa geomorfologiczna Polski 1:500 000, I G i PZ, Warszawa,
- Mapa geologiczna Polski 1:200 000,
- Mapa utworów powierzchniowych. Wyd. Geologiczne, Warszawa 1975,
- Mapa hydrograficzna 1:50 000, OPGK, Poznań 1990,
- Mapa hydrograficzna Polski, arkusz. M-33-10-A Leszno - Północ. Główny geodeta Kraju – Druk Rzeszów 2001 r.,
- Mapy sytuacyjno - wysokościowe 1:50 000 i 1:10 000 OPGK Poznań,
- Mapy glebowo - rolnicze i ewidencyjne gruntów,
- Mapa sozologiczna Polski, arkusz. M-33-10-A Leszno - Północ. Główny geodeta Kraju – Druk Rzeszów 2004 r.
- Regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicza); mat. szkol. GEOPROJEKT - Warszawa, 1982,
- Atlas klimatu województwa wielkopolskiego; praca zbiorowa pod red. R. Farata. IMGW, Poznań 2004,
- Paczyński B., Sadurski A., Hydrogeologia regionalna polski. Tom I Wody słodkie, PIG W-wa 2007,
- Pawlaczyk P., Kapel A., Jaros R., Dzieciółowski R., Wylęgała P., Szubert A., Sidło P., Propozycja optymalnej sieci obszarów Natura 2000 w Polsce - „Shadow list”, Warszawa 204,
- Shadow list – aktualizacja 2009- materiały internetowe www.lkp.org.pl,
- Nadleśnictwo Włoszakowice – informacja dot. środowiska przyrodniczego 2009r.,
- Wizje lokalne.

1.1. Zakres i cele analizowanego projektu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (zwany dalej planem), którego projekt poddawany jest ocenie w niniejszej prognozie, stanowi realizację uchwały Rady Miejskiej Śmigła Nr XLV/467/10 z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie wsi Morownica. Plan jest elementem realizacji polityki przestrzennej gminy określonej w studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Śmigiel zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/322/2001 Rady Miejskiej Śmigla z dnia 17 maja 2001r. (ze zmianami).

Wg Programu ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019, Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym, Kierunki działań do 2019r. nowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny, w większym niż dotychczas stopniu, odnosić się do lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wskazywać i uwzględniać obiekty objęte i przewidziane do objęcia różnymi formami ochrony przyrody oraz inne obszary o szczególnych walorach przyrodniczych a także zachowywać walory krajobrazowe charakterystyczne dla danych regionów ora uwzględniać potrzebę zachowania korzystnych warunków akustycznych na aktualnie istniejących obszarach o wysokim komforcie akustycznym. Niezmiernie ważne jest także zatwierdzenie wszystkich obszarów sieci Natura 2000 oraz sporządzenie dla nich planów ochrony. Stosowana klasyfikacja terenów winna umożliwiać jednoznacznie określenie potrzeb w zakresie ochrony walorów akustycznych terenu zgodnie z przepisami szczególnymi. Plany powinny uwzględniać m.in. działania na rzecz optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystania odnawialnych źródeł energii czy zachowania proporcji pomiędzy obszarami zainwestowanymi a biologicznie czynnymi. Ochrona terenów o wysokim komforcie akustycznym może być realizowana w szczególności poprzez tworzenie tzw. „obszarów cichych” zgodnie ze wskazaniami przepisów krajowych i europejskich. Kierunki działań w zakresie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym, które powinny być ujęte w wojewódzkim programie ochrony środowiska, wynikają z kierunków określonych w dokumencie „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywa do roku 2016. Najważniejsze kierunki działań do 2019 roku:

1. Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań przepisów ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wyników monitoringu środowiska (w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i wód) oraz identyfikacja konfliktów środowiskowych i przestrzennych oraz sposobów zarządzania nimi.
2. Wdrażanie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które jest opracowaniem planistycznym obejmującym teren całej gminy.
3. Uwzględnianie programów tzw. „chłonności” środowiskowej i „pojemności” przestrzennej wraz z systemem monitorowania zmian.
4. Zachowania korzystnych warunków w zakresie stanu środowiska na istniejących terenach o wysokich walorach.

Wg Strategii rozwoju woj. wielkopolskiego do 2020r. gospodarowanie przestrzenią powinno zachodzić w taki sposób, aby w jak największym stopniu ocalić zawarte kompleksy przyrodnicze.

2. Podstawy prawne opracowania

Przy opracowaniu niniejszej prognozy oparto się na obowiązujących aktach prawnych, a w szczególności na:

- Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199, poz.1227 ze zm.),
- Ustawie z dnia 21 maja 2010 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. nr 119, poz. 804.),
- Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z 2003 r. ze zm.),
- Ustawie z dnia 7 lipca 1994r. *prawo budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 nr 243, poz. 1623 ze zm.),
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U z 2008 Nr 25, poz.150 ze zm.),
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2010 Nr 185 poz. 1243),
- Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 nr 151, poz. 1220),
- Ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. *prawo geologiczne i górnicze* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 Nr 193, poz. 1287),
- Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 121, poz.1266),
- Ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *prawo wodne* (tekst jednolity Dz. U. z 2005 Nr 239, poz. 2019 ze zm.),
- Ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 Nr 236, poz. 2008),
- Ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2007 Nr 75, poz. 493),
- Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 Nr 162, poz. 1568),
- Ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2010 Nr 155, poz. 1043),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397),
- Rozporządzeniu MŚ z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298,),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 ze zm.),
- Rozporządzenie MŚ z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 Nr 120, poz. 826),
- Rozporządzenie MŚ 3 marca 2008 r. w poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2008 Nr 47, poz.281),
- Rozporządzenie MŚ 24 lipca 2006r w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, (Dz. U. z 2006 Nr 137, poz.984),
- Rozporządzenie MŚ 8 lutego 2008 r. w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. z 2008 Nr 38, poz.221),
- Rozporządzenie MŚ 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 Nr 25, poz.133),
- Rozporządzenie MŚ 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510),
- Rozporządzeniu MŚ z dnia 14 grudnia 2006r. w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzenie map akustycznych, oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami (Dz. U. z 2007 r., Nr 1, poz. 8),
- Rozporządzenie MŚ z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektroenergetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 Nr 192, poz. 1883),
- Rozporządzenie MŚ z 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2002 Nr 122, poz. 1055),
- Rozporządzenie MŚ z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 Nr 165, poz. 1359),

- Rozporządzenie MŚ z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2008 Nr 52, poz. 310),
- Rozporządzenie MŚ z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2008 Nr 143, poz. 896),
- Rozporządzenie MŚ z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2008 Nr 162, poz. 1008),
- Rozporządzenie MŚ z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 Nr 16, poz. 87).

3. Ocena ekofizjograficzna rejonu opracowania

3.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

3.1.1 Położenie geograficzne, morfologia

Gmina Śmigiel położona jest w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego. Graniczy ona od północnego – wschodu z gminą Kościan, od wschodu z gminą Krzywiń, od południa z gminami Osieczna, Lipno, Włoszakowice, a od zachodu z gminą Przemęt, Kamieniec i Wielichowo. Wg podziału fizyczno – geograficznego J. Kondrackiego obszar gminy leży na terenie makroregionu o nazwie Pojezierze Leszczyńskie. Dolina rzeki Samicy stanowi granicę mezoregionów. Na północnym – zachodzie jest to równina Kościańska, na południowym – zachodzie Pojezierze Sławskie a na wschodzie Pojezierze Krzywińskie. Rzeka Samica płynie w rynnę polodowcowej, prawie przez środek gminy. Ma kierunek południkowy. W rejonie Przysieki Polskiej zmienia go na NW-SE. Rzędne w dolinie rzeki wynoszą 75 m n.p.m., przy południowej granicy gminy, do 65 m n.p.m. przy zachodnim krańcu. W dolinie Obrzańskiego Kanału Południowego, w NW części gminy, wysokości wynoszą 62,7 – 63,8 m n.p.m., a przy wschodniej granicy, w rejonie jezior Wonieść i Jezierzycie - 67,6 m n.p.m. Poza dolinami rozciągają się wysoczyzny pagórkowate. W części południowo – zachodniej gminy wysokości wynoszą 100 – 110 m n.p.m., z najwyższym położonym punktem 115,8 m n.p.m. na zachód od Nietążkowa. Na pozostałym obszarze wysokości wahają się od 80 do 90 m n.p.m. Różnica między najniższym a najwyższym położonym punktem wynosi 53 m.

Tereny objęte opracowaniem leżą na pagórkowatej wysoczyźnie o następujących rzędnych od 100,00 m n.p.m. do 108,80 m n.p.m

3.1.2 Zarys budowy geologicznej

Obszar gminy Śmigiel pod względem budowy geologicznej leży na Monoklinie Przesudeckiej. Na osadach permotriasowych zalegają osady trzeciorzędu i czwartorzędu o grubości do 100 m.

Osady trzeciorzędowe reprezentowane są przez utwory oligoceńskie, mioceńskie i plioceńskie. Osady oligoceńskie to: piaski kwarcowe, kwarcowo – glaukonitowe, mułki, mułowce, ropy, ropy, żwiry, węgiel brunatny. Osady mioceńskie to: piaski, ropy, ropy i węgiel brunatny. Osady plioceńskie to przede wszystkim ropy poznańskie. W granicach gminy Śmigiel osady plioceńskie ukazują się na powierzchni w środkowej i północnej jej części.

Osady czwartorzędowe to utwory plejstocenia zlodowacenia północnopolskiego i środkowopolskiego oraz holocenia. Doliny rzeczne wypełniają osady holocenia. Są to :mułki, piaski i torfy. W obrzeżach dolin występują mady, mułki, piaski i żwiry rzeczne (tarasów akumulacyjnych i nad zalewowych) zlodowacenia północnopolskiego. Piaski eoliczne tworzą szereg wydmy o wysokości 15 – 18 m pomiędzy Bronikowem i Wydorowem.

Surowce mineralne

Eksploatację kruszywa naturalnego prowadzi się na złożach: KOSZANOWO, POLADOWO, ŚMIGIEL II, ŚMIGIEL III, ŚMIGIEL BETONIARNIA, NIETAŹKOWO - POŁUDNIE, KOSZANOWO I, a eksploatację surowca ilastego ceramiki budowlanej na złożach: CZACZ, CZACZ II, NIETAŹKOWO I, PRZYSIEKA STARA.

Surowce mineralne na omawianym obszarze objętym miejscowym planem nie występują.

3.1.3 Stosunki wodne

1) Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Śmigiel położony jest w zlewni Obry (Południowy Kanał Obry). Obszar gminy Śmigiel położony jest w obrębie następujących cieków podstawowych:

- Kanał Południowy – 3,3 km
- Kanał Szczodrowo-Brońsko – 2,6 km
- Kanał Przysiecki – 0,7 km
- Rzeka Samica Leszczyńska – 19,9 km
- Rzeka Samica Stara – 7,1 km
- Rów Wonieść - Olszewo – 12,9 km
- Rów W – 1,2 km
- Rów W1 – 0,2 km
- Rów W2 – 0,5 km

Przez środek gminy przepływa rzeka Samica Leszczyńska, do której wpadają drobne ciek wodne spływające z wysoczyzn. W północno – zachodniej części gminy przepływa Południowy Kanał Obry, a w północno – wschodniej części Kanał Przysieka Stara i Kanał Wonieść. Kanały te stanowią równocześnie granice gminy Śmigiel. Rzeka Samica przyjmuje małe bezimienne ciek i rowy

melioracyjne, a jej dopływy dotychczas nie były kontrolowane. Należy podkreślić, że rzeka Samica jest zasilana przez wypływające wody ze skarp wysoczyzny. Samica Leszczyńska swe źródła czerpie na obszarach źródłowych z śródleśnych oczek wodnych i podmokłych łąk, z bardzo cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym kompleksie leśnym Śmigiel - Świąciechowa w okolicach Mórkowa. W górnym biegu rzeka nie ma większych punktowych źródeł zanieczyszczeń, a głównym zagrożeniem wód są spływy powierzchniowe. W dolnym biegu wody zagrożone są dopływem ścieków z terenów wiejskich; ciek jest odbiornikiem ścieków odprowadzanych z oczyszczalni w Koszanowie dla Śmigla. Południowy Kanał Obrzy przepływa przez północną część gminy Śmigiel na odcinku 3 km. Jest jednym z Kanałów Obrzańskich, na jakie rozdziela się Kościański Kanał Obrzy w węźle Bonikowskim - odpływa nim około 40 % wód wielkich tego ciek. Południowy Kanał Obrzy dopływa do jeziora Rudno, łącząc się z linią nurtu Obrzycy (uchodzącej do Odry). Długość ciek wynosi 55,1 km, powierzchnia zlewni 719,7 km². Źródłem zanieczyszczenia rzeki obok spływów z pól są ścieki z oczyszczalni komunalnej w Kościanie, które decydują o jakości wód ciek w odcinku początkowym. W dalszym biegu rzeka nie ma punktowych źródeł zanieczyszczeń. Na Kanale Południowym kilka kilometrów przed wpłynięciem do Kościańskiego Kanału Obrzy znajduje się punkt monitoringu rzeki. Na wody o złej jakości wpływa wysoki poziom ChZT-Cr, związki azotu, fosforany, mangan, chlorofil „a”, wskaźniki mikrobiologiczne.

W każdym regionie wodnym zgodnie z ustawą Prawo wodne zostały sporządzone wykazy wód powierzchniowych przeznaczonych do bytowania ryb w warunkach naturalnych. Wody Południowego Kanału Obrzy oraz jego dopływy, w tym Samica Leszczyńska zaliczone zostały do wód przeznaczonych do bytowania ryb karpiowatych.

Granicę wschodnią gminy stanowi zbiornik wodny Wonieść utworzony z Jeziora Wonieść i Jezierzyckiego. Zajmuje powierzchnię 389,5 ha. Jest to zbiornik wodny przeciwpowodziowy, zbudowany w 1982 r. (po uprzednim podniesieniu brzegów). Jego podstawowym zadaniem jest przejmowanie fali powodziowej z Kanału Kościańskiego w okresach wysokich przepływów, a w okresie letnim woda ze zbiornika służy do nawadniania około 2000 ha łąk.

W jeziorach wskaźniki zanieczyszczeń mają podobny układ: wskaźniki określające stopień zanieczyszczenia materią organiczną (zawartość tlenu rozpuszczonego, BZT5, ChZT) odpowiadają klasie III. Wody są nadmiernie zanieczyszczone materią nieorganiczną, zawierają znaczne ilości fosforu (klasa II i non) przy czym znikome zawartości fosforanów wiosną świadczą o wczesnym rozpoczęciu wegetacji oraz zawierają nadmierne ilości związków azotu (III). Stan sanitarny wód jezior określany wartością miana Coli jest zróżnicowany: w Jezierzyckim – klasie II i Wonieść – klasie II. Wody zbiornika Wonieść na którego składają się jeziora: Drzeczowskie, Witosławskie, Wojnowickie, Jezierzyckie i Wonieść zostały zakwalifikowane jako nie odpowiadające normom czystości wód jeziorowych.

Na terenie gminy Śmigiel występuje również kilkadziesiąt większych i mniejszych zbiorników wodnych zarówno pełniących funkcję retencyjnych, rybnych, przeciwpożarowych oraz przeciwpowodziowych.

Obecny stan czystości wód powierzchniowych należy uznać za niezadowalający. Wody rzek i jezior są zeutrofizowane, co wykazują przede wszystkim nadmierne zawartości biogenów. Przyczyna złego stanu wód są zarówno zanieczyszczenia obszarowe i drobne rozproszone zanieczyszczenia związane z rolnictwem, jak i źródła punktowe – zrzuty z oczyszczalni ścieków.

Na terenach poddanych opracowaniu znajdują się wody powierzchniowe śródlądowe stojące tj. istniejący staw.

2) Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym obszar gminy Śmigiel zlokalizowany jest w regionie wielkopolskim. Jednostką najniższego rzędu jest subregion wysoczyzny zielonogórsko – leszczyńskiej. Główne piętro użytkowe występuje tu w utworach czwartorzędu. Poziomy trzeciorzędowe występują na znacznej głębokości i wykorzystywane są sporadycznie (Śmigiel, Żydowo, Jezierzycze).

Piętro czwartorzędowe W obrębie utworów czwartorzędowych występują dwa poziomy wodonośne: poziom gruntowy i poziom wgłębny między klinowy i pod klinowy.

Poziom gruntowy sposób ciągły występuje w dolinie Samicy, Kanału Wonieść, Przysieka Stara i Południowego Obry oraz w otoczeniu Zbiornika Wonieść, natomiast na wysoczyźnie tylko sporadycznie. Poziom gruntowy związany jest z osadami zlodowacenia bałtyckiego, holocenu oraz częściowo interglacjału emskiego. Na występowanie wód tego poziomu oprócz uwarunkowań geologicznych, duży wpływ posiadają: warunki geomorfologiczne obszaru, sieć rzeczna i czynniki klimatyczne (opady, temperatura). Miąższość warstw wodonośnych wynosi od 10 do 22 m. W dolinie Samicy łączy się on z poziomem wód wgłębnych. Poziom gruntowy drenowany jest przez cieki oraz przez eksploatację ujęć. Poziom zasilany jest przez spływy z wysoczyzny i infiltrację opadów atmosferycznych. Zwierciadło wody ma charakter swobodny. Parametry filtracyjne w dolinie Samicy są korzystne. Poziom gruntowy na większą skalę eksploatowany jest w Brońsku, Przysiece Starej i Polskiej oraz w Robaczynie.

Poziom wgłębny. Występuje on w obszarze wysoczyzny morenowej w fluwioglacjalnych, interglacjalnych i interstadialnych osadach piaszczysto – żwirowych. Występuje też w dolinach kopalnych. Ogólna miąższość osadów wodonośnych na wysoczyźnie osiąga 5 – 15 m., natomiast w dolinach kopalnych przekracza 20 m. Należy zaznaczyć, że dzięki istnieniu licznych wymyć erozyjnych, wyklinowań warstw, na omawianym obszarze występuje praktycznie jeden połączony poziom wodonośny w utworach czwartorzędu. Zasilanie jego odbywa się głównie przez infiltrację opadów. W układzie krążenia najsilniej zaznacza się eksploatacja ujęcia komunalnego miasta Śmigla, przy którym rozbudował się wyraźniej lej depresji. W jego zasięgu, pierwotnie subartezyjskie zwierciadło wody ma obecnie charakter swobodny i obniżyło się około 3 – 4 m. Poziom wgłębny użytkowany jest przez liczne

ujęcia m.in. Śmigiel, Nietążkowo, Podśmigiel.

Piętro trzeciorzędowe związane jest z utworami miocenu. W obrębie tego poziomu wyróżnia się trzy warstwy wodonośne: dolną, środkową i górną związane z cyklicznością sedymentacji burowęglowej.

Warstwa górna występuje na całym analizowanym obszarze. Miąższość jej waha się w granicach 20 m., tworzą ją piaski drobne i pylaste przewarstwione soczewkami mułków i mułków piaszczystych lub piasków średnich. Warstwy górne ujęte są między innymi w Śmiglu, Starym Bojanowie, Żydowie i Jezierzycach.

Warstwę środkową tworzą piaski o zróżnicowanym uziarnieniu, najczęściej drobnoziarniste i pylaste czasami średnioziarniste i gruboziarniste, o zmiennym, rozprzestrzenieniu.

Warstwę dolną stanowią piaski drobnoziarniste i pylaste, średnioziarniste i gruboziarniste, lokalnie ze żwirami o zmiennej miąższości, najczęściej w granicach 20 – 60 m.

Jakość wód z ujęcia w Śmiglu pod względem parametrów fizyko – chemicznych uległa znacznemu pogorszeniu od lat osiemdziesiątych. Przyczyną tego zjawiska jest położenie ujęcia miejskiego w obrębie zwartej zabudowy. Miasto nie było skanalizowane, a budowa geologiczna sprzyja szybkiej migracji zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej.

Jakość wód piętrowego trzeciorzędowego. Górno mioceńska warstwa wodonośna, która najczęściej jest ujmowana do eksploatacji prowadzi wody, które generalnie należy zaliczyć do II klasy czystości (wg klasyfikacji PIOŚ). Dla głównych ujęć (Śmigiel, Podśmigiel, Stara Przysieka, Polska Przysieka, Robaczyn, Brońsko) wykonano dokumentację hydrogeologiczną i ustanowiono strefy ochronne ustalające ograniczenia i zakazy w użytkowaniu.

Na terenie gminy Śmigiel wyznaczono punkty: monitoringu podstawowego (krajowego) – ujęcie miejskie w Śmiglu oraz monitoringu regionalnego – ujęcie w Brońsku.

Punkt badawczy należący do sieci regionalnej monitoringu wód podziemnych w gminie Śmigiel znajduje się we wsi Brońsko. Część gminy leży na obszarze wysokiej ochrony wód podziemnych (OWO).

Powyższe informacje pochodzą z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Śmigiel, zaktualizowanego w marcu 2008r. Na dzień dzisiejszy nie ma aktualnych danych w tym zakresie.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza obszarem wysokiej ochrony wód podziemnych (OWO).

3.1.4 Gleby

Gmina Śmigiel jest gminą o charakterze rolniczym. Grunty orne zajmują 83% powierzchni. Aż 40% stanowią grunty klasy II i III, rozwinięte na glinach zwałowych lub ilach, w północnej i wschodniej części gminy. W centralnej części w rejonie Śmigla, gdzie przeważają gleby utworzone na piaskach i żwirach, są to gleby mniej urodzajne należące do IV, V i VI klasy. Dna dolin zajmują użytki zielone. Gmina jest

terenem intensywnej produkcji żywności w zakresie zbóż, okopowych, trzody chlewnej i bydła. W rejonie miasta Śmigła rozwinięta jest produkcja warzywno – ogrodnicza w gospodarstwach szklarniowych.

Na obszarze objętym opracowaniem występują następujące rodzaje gleb: kl. IIIa; IVa; IVb; V, pochodzenia mineralnego.

3.1.5 Warunki klimatyczne

Wg Okołowicza gmina Śmigiel leży w obrębie regionu śląsko - wielkopolskiego. Klimat gminy jest umiarkowany o przewadze wpływów oceanicznych związanych z globalną cyrkulacją mas powietrza napływającego z południowego Atlantyk i basenu Morza Śródziemnego. Według regionalizacji klimatycznej powiat położony jest w obrębie regionu Śląsko – Wielkopolskiego. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosny i lata wczesne i ciepłe, zimy łagodne. Średnia roczna temperatura powietrza dochodzi do 8° C, najzimniejszym miesiącem jest styczeń (średnia temp. -3 do -3,5°C), najcieplejszym – lipiec (od 17,5 do 18°C). Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni. Charakterystyczna dla tej strefy jest dość duża liczba dni pochmurnych (od 120 do 145 w roku) a jednocześnie jedne z najmniejszych w Polsce opady – suma roczna rzędu 500-550 mm. Najwyższe sumy opadów charakteryzują miesiące letnie (lipiec – sierpień) najniższe – zimowe (od stycznia do marca). Około 60 - 70% opadów przypada na okres wegetacyjny. Podobnie jak na większości obszaru woj. wielkopolskiego również w gminie Śmigiel przeważają wiatry zachodnie. Ich udział (z sektora NW do SW) wynosi w skali roku około 40 do 50%. Zdecydowanie zachodni kierunek wiatru dominuje w ciągu całego roku. Uzależnione to będzie głównie od różnic w ukształtowaniu powierzchni, pokrycia roślinnością, obecności dużych powierzchni wodnych czy wręcz stopnia zainwestowania terenu. Klimat tego rejonu cechuje się następującymi parametrami meteorologicznymi: średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,9°C, średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 81% i średnia roczna opadów wynosi 500-600mm.

Omawiany teren oznacza się korzystnym układem warunków termicznych, wilgotnościowych, dobrym nasłonecznieniem i przewietrzeniem

3.1.6 Szata roślinna i świat zwierzęcy

Lasy stanowią niecałe 14% powierzchni Gminy Śmigiel. Największy kompleks leśny znajduje się w części południowo – zachodniej, pomiędzy Bronikowem, a Starym Bojanowem. Szatę roślinną kształtuje człowiek, a stanowi ją głównie roślinność uprawowa pól uprawnych /zboża, kukurydza, okopowe, uprawy ogrodnicze itp./, oraz zieleń spontaniczna - stanowiska roślinności krzewiastej – drzewiastej wyrosłe w sposób samoistny a także drzewa przydrożne zwłaszcza od strony dróg. Otoczeniem dla

przedmiotowych terenów są również: tereny zielone łąk i pastwisk a także roślinność ogrodnicza. Jeśli chodzi o świat zwierzęcy stwierdzono występowanie tu następujących gatunków:

ssaki: sarna, dzik, zając, kuna domowa, norka amerykańska, nietoperz, mysz polna, mysz domowa, szczur wędrowny, kret, jeż, lis, jenot;

ptaki: gawron, wrona, wilga, szpak, wróbel, jaskółka, szczygieł, skowronek, jastrząb, myszołów, puszczyk, sówka, sroka, grzywacz, dzięcioł pstry wielki, kowalik, sikora modra i bogatki, kos, drozd śpiewak, pokrzewka czarnołbista i ogrodowa, piegży i cierniówki, pleszki, łozówki, pliszki siwej, grubodzioba, zięby, dzwońca, makolągwy, mazurka i szpaka, kruk;

gady: jaszczurka zwinka;

owady: mucha domowa, trzmiel, osa, szerszeń, pszczoła motyle, biedronka siedmiokropka, turkuć podjadek.

Na obszarze gminy Śmigiel występuje także szereg roślin chronionych i rzadko występujących. Na uwagę zasługują stanowiska: lilii złotogłów w północnej części kompleksu leśnego Nowa Wieś – Żegrowo, fiołka pagórkowego w wąwozie koło Starego Bojanowa, gwiazdnicy grubolistnej w lasach południowej części gminy oraz pełnika europejskiego spotykanego na łąkach koło Robaczyna.

Na obszarze gminy zarejestrowane są następujące pomniki przyrody, w tym:

- platan klonolistny o obwodzie 350 cm i wysokości 20 m, w parku w Czaczu,
- dąb szypułkowy o obwodzie 680 cm i wysokości 21 m, w oddz. 110, przy drodze w Żegrowie;
- dąb szypułkowy o obwodzie 505 cm i wysokości 21 m, w oddz. 100, na skraju lasu w Żegrowie;

Na uwagę zasługują również:

- 3 lipy drobnolistne o obwodzie 280-310 cm, na cmentarzu kościelnym w Starym Bojanowie;
- 2 dęby w Jezierzycach;
- głąz narzutowy na polu wsi Jezierzycy, w pobliżu toru kolejowego;
- 13 olsz czarnych, przy drodze, w pobliżu stacji kolejowej Przysieka Stara;
- 1 dąb szypułkowy „Filip” w Księginkach o obwodzie 541 cm.

Szata roślinna w zdecydowanej większości użytkowanego rolniczo terenu opracowania jest uboga, zdominowana przez zbiorowiska antropogeniczne pól uprawnych. Jedynie w części zachodniej (wzdłuż drogi), części południowo zachodniej (wokół stawu) i części południowo wschodniej obszaru opracowania występują skupiska bądź pojedyncze drzewa i krzewy.

3.2. Położenie w systemie przyrodniczym

3.2.1 Obszary chronionego krajobrazu

Najbardziej wartościowe i wyróżniające się walorami przyrodniczo-krajobrazowymi fragmenty terenu wchodzą w skład obszarów chronionych:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu „Kompleks leśny Śmigiel – Świąciechowa” ustanowiony rozporządzeniem nr 1/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19 stycznia 2006 r. (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego Nr 16. poz. 409 z 2006r.). Obejmuje dolinę rzeki Samicy Leszczyńskiej wraz otaczającymi ją zwartymi kompleksami leśnymi o cennych wartościach krajobrazowych i przyrodniczych. Rzeka ta jest lewobrzeżnym dopływem Południowego Kanału Obrzy, dopływu Obrzy i dalej Odry. Jej obszarem źródłowym są zaś śródpolne oczka wodne i podmokłe łąki w okolicach Mórkowa. Bardzo atrakcyjnym krajobrazem jest ta część obszaru, gdzie rzeka płynie meandrami pośród lasów i łąk.

- 2) Obszar Chronionego Krajobrazu – „Krzywińsko – Osieckiego wraz zadrzewieniami gen. D Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna – Góra”. Obszar ten powołano do życia rozporządzeniem nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego z 1 sierpnia 1992r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa leszczyńskiego (Dz. Urz. Woj. Leszcz. Nr 11, poz. 131), które utraciło moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001r. Nr 3, poz. 21), jednak na podstawie art. 7 cytowanej ustawy obszar chronionego krajobrazu stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, a następnie na podstawie art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 ze zm.) stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy. Obszar swym zasięgiem obejmuje Pojezierze Krzywińskie i Pojezierze Dolskie oraz dolinę Rowu Polskiego i Rowu Śląskiego oraz jeziora w okolicach Świerczyny. Teren obszaru to bogactwo form rzeźby polodowcowej, mozaika lasów, jezior, rzek, pól uprawnych i łąk a także zadrzewień śródpolnych wprowadzonych na tym terenie w latach 20, XIX w. Przez generała Dezyderego Chłapowskiego, a dziś chronionych w parku krajobrazowym jego imienia. Różnorodność biotopów stwarza dogodne warunki do bytowania licznych gatunków flory i fauny, w tym rzadkich i chronionych gatunków ptaków. Na obszarze znajdują się trzy rezerваты przyrody: „Ostoja żółwia błotnego”; „Czerwona Wieś”; „Torfowisko Źródłiskowe Gostyń Stary. Zajmują one około 1/5 powierzchni Gminy Śmigiel, obejmując tereny o niezwykle urozmaiconej rzeźbie, z dużą mozaiką ekosystemów leśno-łąkowych. Podstawą ekologicznego systemu obszarów chronionych (ESOCh) jest układ dolinnych łączników ekologicznych, które biegną po sieci największych na obszarze gminy dolinach rzecznych. Uzupełniają go drobne, obudowane zielenią łągową doliny cieków na wysoczyźnie, będące lokalnymi korytarzami zasilania i wymiany wartości ekologicznych oraz rynnami spływu wychłodzonego powietrza. Na użytkowanych rolniczo

obszarach wysoczyzny mogą wzbogacić ten system dość liczne, ale obecnie funkcjonujące łączniki wododziałowe. Gmina Śmigiel jest położona poza układem obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych krajowej sieci ekologicznej wchodzącej w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej (ECONET).

3.2.2 Parki Krajobrazowe

Niewielki fragment Przemęckiego Parku Krajobrazowego leży w granicach gminy Śmigiel. Natomiast Park Krajobrazowy im. gen. Dezyderego Chłapowskiego leży w całości poza granicami tej gminy. Przemęcki Park Krajobrazowy wpisany jest w Wielkoprzestrzenny System Obszarów Chronionych. Wielkopolski Park Narodowy i Park Krajobrazowy im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego połączone są ze sobą korytarzami ekologicznymi w randze obszarów chronionego krajobrazu, takimi jak „Dolina Środkowej Obry”, „Kompleks Leśny Śmigiel – Święciechowa” i „Krzywińsko – Osieckiego wraz zadrzewieniami gen. D Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna – Góra”.

1) Przemęcki Park Krajobrazowy

Park o powierzchni 21.450 ha utworzono w celu ochrony jednego z najcenniejszych fragmentów pojeziernego krajobrazu Wielkopolski, o wysokim stopniu naturalności i bogactwie form rzeźby polodowcowej. Typowymi elementami tego parku są wzgórza moreny czołowej, falistej dennej. W południowo-wschodniej części tego parku występują najwyższe wzniesienia sięgające do 120 m n.p.m. Między wzniesieniami położone są obniżenia i rynny, na dnie których leżą jeziora i torfowiska. Te ostatnie w ciągu ostatnich stuleci zostały zmeliorowane i przekształcone w łąki. Park ten leży w dorzeczu Obry, której jedna z odnóg wyznacza północną granicę Przemęckiego Parku Krajobrazowego. W parku tym zlokalizowanych jest 24 jeziora, z których największe liczy blisko 760 ha (jez. Przemęckie). Lasy zajmują tu około 40 powierzchni parku. W granicach tego parku dotychczas wyznaczono trzy rezerваты przyrody:

- rez. krajobrazowy „Wyspa Konwaliowa” zlokalizowany na jez. Przemęckim,
- rez. torfowiskowy „Torfowisko nad Jeziorem Świętym”,
- rez. faunistyczny „Jezioro Trzebidzkie”.

2) Park Krajobrazowy im. gen. D. Chłapowskiego

Głównym celem utworzonego Parku Krajobrazowy im. gen. D. Chłapowskiego, który liczy 17.200 ha, jest ochrona krajobrazu rolniczego zapewniająca trwałą, zrównoważony rozwój ekosystemów. W tym zamyśle Park ten wyróżnia się spośród wszystkich innych parków krajobrazowych powołanych dotąd w Polsce. Teren Parku obejmuje unikatowy w skali kraju kulturowy krajobraz z zachowaną siecią zadrzewień śródpolnych wprowadzonych na te tereny w latach dwudziestych XIX wieku przez generała Dezyderego Chłapowskiego, według rewolucyjnych w owym czasie

koncepcji rolniczych. Zakładały one między innymi radykalne przekonstruowanie krajobrazu, przede wszystkim poprzez wprowadzenie gęstej sieci zadrzewień śródpolnych, które miały spełniać nie tylko swą zasadniczą funkcję wiatrochronów, ale także ekonomiczną (produkcja miodu, drewna), biologiczną oraz estetyczną. Obecnie zadrzewienia te są objęte ochroną i uznane za dobro kultury. Park ten w przeciwieństwie do Przemęckiego Parku Krajobrazowego jest parkiem równinnym, tylko w niewielkim stopniu pofalowanym. Najwyższe wzniesienia leżą na wysokości 95 m n.p.m. W krajobrazie przeważają pola. Lasy zajmują tylko około 15% powierzchni tego parku. W granicach tego parku dotychczas nie wyznaczono rezerwatów przyrody. Bardzo interesująca jest fauna tego obszaru. M.in. stwierdzono tu gniazdowanie kilku gatunków ptaków z listy załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym obu gatunków bocianów, bąka, kani rudej, błotniaka stawowego i zbożowego, żurawia, zimorodka, dzięcioła czarnego i wodniczki. Również bogata jest chiropterofauna, reprezentowana przez 12 gatunków.

3.2.3 Obszary Natura 2000

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, na terenie gminy Śmigiel znajdują się fragmenty obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000: Są to:

- Wielki Łęg Obrzański PLB 300004 (kod obszaru PLB300004);
- Zbiornik Wonieść (kod obszaru PLB 300005);
- Pojezierze Sławskie (kod obszaru PLB 300011).

- 1) **Wielki Łęg Obrzański** leży na terenie gmin: Kamieniec (3.817,0 ha), Rakoniewice (1.025,0 ha), Wielichowo (4.958,4 ha), Kościan (2.959,9 ha), **Śmigiel (1.440,4 ha)**, Przemęt (5.166,9 ha) i Wolsztyn (4.063,2 ha). Występuje tu co najmniej 17 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla kulik wielki (PCK) - około 4% populacji krajowej oraz co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: błotniak zbożowy (PCK), kania czarna (PCK) i kania ruda (PCK), w stosunkowo wysokiej liczebności występują: bocian biały oraz pustułka (około 1% populacji krajowej). Miejscami bardzo dobrze zachowane łągi jesionowo-olszowe – starodrzewia z licznymi pomnikowymi okazami jesionów i dębów szypułkowych oraz rozległe połacie łąk, zarówno ekstensywnie użytkowane, jak i zarastające. Jest to jeden z największych tego typu kompleksów w Wielkopolsce.
- 2) **Zbiornik Wonieść** leży na terenie gmin: Kościan (933,8 ha), Krzywiń (132,0 ha), **Śmigiel (675,3 ha)** i Osieczna (1 060,9 ha). Biegnie wokół pięciu jezior: Drzeczowskie, Witosławskie, Wojnowickie, Jezierzyckie, Wonieskie oraz położone między nimi bagienne łąki. Zbiornik otoczony jest lasami, łąkami i polami uprawnymi. Jego zasadniczą funkcją jest retencja wody dla potrzeb rolnictwa i ochrona przeciwpowodziowa. W rejonie zbiornika Wonieść, położonego w rynnice

polodowcowej na Pojezierzu Krzywińskim, znajdują się cenne obszary, na których żerują i bytują 232 gatunki ptaków, z tego 128 gatunków lęgowych. Tam też, w Drzeczku gm. Osieczna, znajduje się rezerwat przyrody „Ostoja Żółwia Błotnego” oraz częściowo Obszar Chronionego Krajobrazu - Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami gen. D. Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra. Na obszarze Zbiornika Wonieść występuje co najmniej 26 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Stwierdzono gniazdowanie 131 gatunków ptaków; jedno z nielicznych lęgowych stanowisk w kraju podgorzałki. W okresie lęgowym obszar zasiedla ponad 2% krajowej populacji (C3) gęgawy, co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: podgorzałka (PCK), rybitwa białowąsa (PCK), krakwa, kropiatka, sieweczka rzeczna; stosunkowo duże koncentracje osiąga: zauszniak, bączek (PCK), bąk (PCK), kropiatka, zielonka i wąsatka (PCK). W okresie wędrownym spotyka się gęś zbożową w koncentracjach do 4 500 osobn, gęgawę do 600 osobników, pierzące się cyraneczki w ilości do 800 osobn., czajkę -ponad 4000 osobników brodzca śniadego do 110 osobników. Otoczenie zbiornika jest obszarem o istotnym znaczeniu dla ptaków gniazdujących, przelotnych i zimujących – uznano je za ostoję ptactwa. Na obszarze tym żerują i bytują liczne gatunki ptaków, w tym także gatunki zagrożone wyginięciem, m.in. perkozy rdzawoszyje, zauszniaki, bąki, kanie, krwawodzioby, żurawie, rybitwy, remizy. Z tego powodu projektowane jest objęcie tego obszaru ochroną systemową i utworzenie rezerwatu ornitologicznego Zbiornik Wonieść o powierzchni 919 ha.

- 3) **Pojezierze Sławskie** obejmuje obszary położone w województwie lubuskim (gmina Sława - 11.381,2 ha; gmina Wschowa – 3.615,5 ha; gmina Kolsko – 493,4 ha i gmina Nowa Sól 1.770,6 ha) oraz wielkopolskim (gmina Świąciechowa – 228,9 ha; gmina Wijewo – 6.180,6 ha; **gmina Śmigiel – 45,7 ha**; gmina Włoszakowice - 6.882,4 ha i gmina Przemęt – 8.546,5 ha). Stanowi mozaikę jezior (około 6 % powierzchni), pól uprawnych (54 %) i dużych kompleksów leśnych (40 %). Występuje tu bogactwo form rzeźby polodowcowej. Jeziora są płytkie (od 1,9 do 8,8 m) i silnie zeutrofizowane. Największe z nich to rynnowe: Jezioro Dominickie (344 ha), Jezioro Przemęckie (240 ha) i Jezioro Wieleńskie (220 ha). Rzeki i kanały odwadniające należą do systemu wodnego Obry. Wzdłuż kanałów, grobli i rowów melioracyjnych występują zadrzewienia wierzbowo-topolowe i olchowe. Pierwotne, wielogatunkowe lasy liściaste i mieszane zostały zastąpione lasami sosnowymi. Szczególnie charakterystycznym zbiorowiskiem leśnym na tym obszarze są acidofilne dąbrowy, natomiast dominującym typem siedliskowym lasów są: bór mieszany świeży i bór świeży. Tereny rolnicze urozmaicają liczne zadrzewienia kępowe. Obniżenia terenowe zajmują wilgotne, żyzne łąki, z dominacją szuwaru turzycowego. Łąki i torfowiska mają dużą wartość przyrodniczą, są interesujące florystycznie z wieloma rzadkimi gatunkami w skali regionalnej i krajowej, w tym

prawnie chronione w Polsce, m.in. halofity. Ponadto, z tego terenu po raz pierwszy udokumentowano fitosocjologicznie zbiorowiska dąbrowy acidofilnej oraz młak typu *Caricetum paniceo-lepidocarpae*. Dobrze wykształcone i zachowane są także zbiorowiska roślin wodnych. Na terenie ostoi znajduje się najbogatsza w kraju populacja selerów błotnych *Apiumrepens*. Występuje co najmniej 21 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 3 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), bączek (PCK), podróżniczek (PCK) i gęgawa; występuje 22-50 par czapli siwej.

Formy ochrony przyrody: Torfowisko nad Jeziorem Świętym, Wyspa Konwaliowa, Jezioro Trzebidzkie Jezioro Święte, Jezioro Mesze jako rezerваты przyrody oraz Przemęcki Park Krajobrazowy.

Podstawowym zagrożeniem jest nadmierny rozwój rekreacji i aktywności turystycznej, postępująca eutrofizacja jezior, wypalanie trzcin, ewentualna intensywna eksploatacja złóż gazu ziemnego.

Siedliska tu występujące to: śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glauco-Puccinietalia* część - zbiorowiska śródlądowe), twarodwodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, zalewane muliste brzegi rzek, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*), bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe), łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*).

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe): bączek, bąk, bielik, błotniak stawowy, bocian biały, derkacz, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, gąsiorek, jarzębatka, kania czarna, kania ruda, kropiatka, lelek, lerka, muchołówka mała, ortolan, podróżniczek, rybitwa czarna, świergotek polny, zielonka, zimorodek, żuraw [ptak], jelonek rogacz, modraszek *nausitous* [bezkřęgowiec], wydra [ssak].

Ważne dla Europy gatunki roślin (z Zał. II Dyr. siedliskowej), w tym gatunki priorytetowe: selery błotne.

W 2008r. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego przygotowało opracowanie zatytułowane „Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego” (Wylegała, Kuźniak, Dolata). W opracowaniu tym podano wykaz obszarów ważnych dla ptaków wraz z ich charakterystyką. W obrębie gminy Śmigiel wskazano kilka obszarów szczególnie ważnych dla ptaków w skali województwa i kraju. Są to:

- 1) Zbiornik Wonieść oznaczony na mapie terenów ważnych z punktu widzenia ornitofauny symbolem 40, teren, któremu przypisano kryterium K1, K2, K4, K5, K6, K7, ważny jako lęgowisko rzadkich i zagrożonych gatunków ptaków wodnych i błotnych: podgorzałka, bączek, bąk, kania czarna, błotnik stawowy, żuraw, rybitwa rzeczna, ponadto: perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, łabędź niemy, gęgawa, krakwa, gągoł, rybitwa czarna: miejsce żerowania i odpoczynku ptaków migrujących: gęsi zbożowych, białoczelnych i gęgaw, świstunów, rożeńców, siewek, złotych, czajek: pierzowisko: łabędzi niemych, cyraneczek i krzyżówek, noclegowisko gęsi, żurawi, kulików wielkich, dymówek i szpaków oraz pliszek siwych i pliszek złotych; zimowisko łabędzi niemych i krzykliwych.
- 2) Pojezierze Sławskie oznaczony na mapie terenów ważnych z punktu widzenia ornitofauny symbolem 41, teren, któremu przypisano kryterium K1, K2, K4, K5, ważny jako lęgowisko rzadkich gatunków ptaków: bąk, bączek, czapla siwa, bocian biały, łabędź niemy, gęgawa, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, żuraw:, miejsce żerowania i odpoczynku ptaków migrujących: gęsi, kaczek i łysiek, m.in. głowienka, czernica, gągoł, łyska.
- 3) Wielki Łęg Obrzański oznaczony na mapie terenów ważnych z punktu widzenia ornitofauny symbolem 42, teren, któremu przypisano kryterium K1, K2, ważny jako lęgowisko rzadkich ptaków (bociana białego, bociana czarnego, żurawia, ptaków drapieżnych – kani rudej trzmiełojada.

K1 – ostoja ptaków o znaczeniu europejskim (IBA), K2 – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków natura 2000, K4 – jeziora, stawy i inne zbiorniki wodne o szczególnym znaczeniu dla ptaków w czasie migracji, K5 – skupiska par lęgowych błotniaka stawowego (min 5 par), K6 – zbiorniki wodne będące ważnymi noclegowiskami gęsi (słupiejące regularnie powyżej 1000 os.), K7 – ważne żerowiska gęsi (skupiające regularnie powyżej 1000 os.) oraz żurawi (powyżej 100 os.).

Tereny objęte przedmiotowym planem leżą poza w/w formami ochrony przyrody, a także poza Obszarami Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Natura 2000 „Wielko Łęg Obrzański” kod PLB 300004; „Pojezierze Sławskie” kod PLB 300011; „Zbiornik Wonieść” kod PLB 300005 oraz Obszarem Specjalnej Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000.

4. Prognoza skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

4.1. Charakterystyka obszaru objętego planem

4.1.1 Teren opracowania

Tereny objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położone są w obrębie wsi Morownica.

4.1.2. Projektowany zakres zmian

Celem regulacji zawartych w ustaleniach planu jest ochrona interesów prywatnych i publicznych, uporządkowanie terenu i podniesienie jego walorów estetycznych i ekonomicznych, co korzystnie wpłynie na wizerunek wsi Morownica. Przedmiotem ustaleń mpzp jest zmiana przeznaczenia terenów w większości na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Na obszarze objętym planem ustala się następujące przeznaczenie terenu:

- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej „**MN**”.
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług „**MN/U**”.
- Tereny zieleni – wody urządzonej „**ZP/WS**”.
- Tereny komunikacji publicznej – ciąg pieszo - jezdny „**KS**”.
- Tereny komunikacji publicznej – droga gminna klasy dojazdowej „**KDd**”.
- Tereny komunikacji publicznej – fragment drogi powiatowej „**K**”.
- Tereny infrastruktury – energetyka „**E**”.

4.1.3. Stan środowiska.

Tereny objęte opracowaniem leżą na wysoczyźnie morenowej falistej. Na terenie objętym opracowaniem występuje zbiornik wodny pełniący funkcję przeciwpożarową. Miejscowość Morownica położona jest w planie województwa wielkopolskiego w granicach obszaru o niskich zasobach wód powierzchniowych. Gleby występujące na tym obszarze to grunty klas. IIIa; IIIb; IVa i IVb oraz V pochodzenia mineralnego. Teren w większości użytkowany jest rolniczo, zdominowany przez zbiorowiska antropogeniczne pól uprawnych. Jedynie w części południowo zachodniej (otoczenie istniejącego zbiornika wodnego), oraz południowo wschodniej występują skupiska drzew i krzewów. Na południe od obszaru opracowania znajduje się wiejski park z niewielką ilością drzew w tym dębami, cisami, białodrzewami, jak również zespół pałacowo-parkowy. Obszar opracowania w części jest już zainwestowany istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodziną. Na terenach objętych opracowaniem nie stwierdzono siedlisk roślinnych, zwierzęcych, ptaków wymagających objęcia ochroną prawną.

Ocena stanu zanieczyszczenia powietrza wykonywana jest w oparciu o wyniki badań monitoringowych prowadzonych na terenie województwa przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Inspekcję Sanitarną oraz lokalnie przez podmioty gospodarcze oddziałujące na środowisko. Obszar gminy Kościan wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008r. w sprawie stref, w których dokonuje się jakości powietrza (Dz. U z 2008, Nr 52, poz. 310) pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo (a) piranu, obejmuje strefę kościańsko-śremską obszar powiatu kościańskiego i śremskiego. Na terenie powiatu kościańskiego w roku 2008 r. kontynuowane były badania jakości powietrza na stanowisku zlokalizowanym na obszarze poza miejskim – w Rogaczewie Małym gm. Krzywiń. Poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu i dwutlenkiem siarki nie przekraczał wartości dopuszczalnych (dolnego progu oszacowania) i był nieco wyższy, niż odnotowany na tym samym stanowisku w roku 2007. Roczna ocenę jakości powietrza przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Ocena powietrza za rok 2008 dała podobne wyniki, jak w roku 2007; strefa kościańsko – śremska, w której znajduje się powiat kościański a w nim gmina Śmigiel, została zaliczona do klasy A, w której poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych ze względu na kryterium ochrony zdrowia i ochrony roślin, natomiast obszar całej wielkopolski (w tym powiat kościański) został zaliczony do klasy C ze względu na stwierdzenie przekroczenia dopuszczalnych stężeń ozonu. W ogólnej ocenie jakości powietrza w strefie, stan powietrza na terenie Powiatu Kościańskiego w tym Gminy Śmigiel kwalifikuje się jako dobry. Na terenach objętych opracowaniem planu nie ma zlokalizowanych większych kotłowni związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. W przeważającej większości, mamy tu wiejskie kotłownie domowe odpowiadające głównie za tzw. niską emisję.

Stan czystości wód powierzchniowych jest niezadowalający. Wody są zeutrofizowane, co wskazuje przede wszystkim nadmierne zawartości biogenów. Przyczyna złego stanu wód są zarówno zanieczyszczenia obszarowe i drobne, rozproszone źródła zanieczyszczeń związane z rolnictwem, jak i źródła punktowe – zrzuty z oczyszczalni ścieków. Wyniki badań jakości wód zagrożonych zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych po zakończonym pierwszym czteroletnim okresie obowiązywania programu działań naprawczych nie wykazują widocznych pozytywnych efektów działań- stężenia azotanów pozostają bardzo wysokie, co jest przyczyną ponownego wyznaczenia ich zlewni jako obszarów szczególnie narażonych.

Na terenie powiatu kościańskiego w tym gminy Śmigiel jak i obszarze opracowania w roku 2008 nie prowadzono badań wód podziemnych w sieci krajowej monitoringu operacyjnego. Wody podziemne badane były tylko na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenia azotami pochodzenia

rolniczego w zlewni Olszynki. Średnia zawartość badanych wskaźników mieściła się w I klasie czystości wód pitnych – z wyjątkiem zawartości amoniaku, którego średnia zawartość mieściła się w II klasie czystości (czyli są to wody dobrej jakości, dla których wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka lub wpływ ten jest bardzo słaby). Na dużej części omawianego terenu warunki wodne są korzystne dla zabudowy. Głębokie utrzymywanie się zwierciadła wód gruntowych powoduje, że większość robót budowlanych będzie można wykonać bez kontaktu z wodą gruntową (odprowadzanie ewentualnych, okresowo pojawiających się wód zawieszonych będzie łatwe).

4.2. Analiza ustaleń i rozwiązań zawartych w projekcie planu. Identyfikacja potencjalnych kategorii oddziaływania na środowisko – przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko.

Wpływ ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

Dotyczyć będzie zarówno etapu realizacji inwestycji jak i późniejszej eksploatacji. Konfliktogenny charakter czynników oddziaływania inwestycji na środowisko objawia się:

- emisją hałasu, pyłu i spalin przy pracach ziemnych, budowlanych
- wizualnym wpływem na krajobraz
- oddziaływaniem związanym z charakterem przyszłej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej i zasięgami jej oddziaływania,
- emisją hałasu komunikacyjnego.

Zagrożenia dla środowiska na etapie inwestycyjnym wiązać się będą z budową systemu rozwiązań technicznych, pracami przygotowawczymi, budowlano-montażowymi. W określonych miejscach nastąpi zdjęcie warstwy humusu, przymowanie go, wykonanie wykopów pod obiekty kubaturowe, infrastrukturę techniczną oraz ciągi komunikacyjne. Spowoduje to przekształcenie powierzchni ziemi oraz podłoża gruntowego tj. sfery, w której właściwości gruntów mają wpływ na projektowanie, wykonanie i eksploatację. Użycie sprzętu budowlanego przyczynić się może także do usunięcia części roślinności, okresowego zakłócenia stosunków wodnych, zanieczyszczenia wód i gruntu substancjami ropopochodnymi (w wyniku wycieków z maszyn budowlanych i taboru samochodowego). Wzrośnie także wskaźnik poziomu hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza w związku z natężeniem ruchu pojazdów, pyleniem w wyniku prac ziemnych, budowlanych, przewozem i rozładunkiem materiałów, wzmożonym ruchem pojazdów itp.

Zagrożenia dla środowiska na etapie funkcjonowania ustaleń planu (eksploatacji zrealizowanego zagospodarowania) związane będą głównie z wielkością obiektów, charakterem prowadzonej działalności usługowej oraz ruchem pojazdów i związanym z tym hałasem komunikacyjnym. Ważnym

czynnikami mogą być również wytwarzane ścieki i odpady, zanieczyszczenia powietrza, którego źródłem może być niekontrolowana emisja spalin, wzniesienie pyłów, a także sytuacje awaryjne i nadzwyczajne zagrożenia. Zagrożenia zależą będą m.in. od przyjętych rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej, sprawności funkcjonowania zaistniałych urządzeń, stosowania ekologicznych nośników energii, systematycznego opróżniania kontenerów na odpady itp.

4.2.1. Funkcjonowanie systemów przyrodniczych i obiektów chronionych.

Obszar podlegający opracowaniu nie podlega prawnym formom ochrony zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Tereny w granicach opracowania planu znajdują się poza wyznaczonym obszarem specjalnej ochrony siedlisk i ptaków Natura 2000. Tereny znajdują się poza obszarami o znacznych zasobach wód podziemnych w obrębie piętra czwartorzędowego, objętych najwyższą ochroną (ONO).

4.2.2. Przekształcenie gleb, powierzchni ziemi i kształtowanie krajobrazu

Zmniejszy się udział gruntów rolnych w ogólnej strukturze użytkowania ziemi. Przekształcenie gleb będzie znaczne i nieodwracalne. Część gleb ulegnie degradacji gdyż podczas budowy obiektów oraz powierzchni komunikacyjnych nastąpi zerwanie warstwy gleby. Plan ustala się wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie działki budowlanej lub usunięcie zgodnie z przepisami odrębnymi. Projekt planu nakazuje stosowanie rozwiązań dotyczących odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych, wód opadowych i/lub roztopowych, które będą gwarantować ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami. Przedmiotowy teren nie stanowi cennych form morfologicznych. Realizacja ustaleń planu poprzez fakt zmiany przeznaczenia terenów nie wpłynie znacząco na przeobrażenie rzeźby. Zmiany krajobrazu będą polegały na wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług z funkcjami towarzyszącymi tj. zieleń urządzonej, ochronna, ozdobna, obiekty małej architektury, obiekty infrastruktury technicznej, obiekty gospodarcze i garażowe.

4.2.3. Wpływ zmian na stosunki wodne

W granicach powiatu kościańskiego w 2008r. prowadzono badania monitoringowe w przekrojach zlewni Kościańskiego Kanału Obry w następujących przekrojach: Kościański Kanał Obry przekrój Naclaw; Kanał Wonieść przekrój Nielągowo; Kanał Przysieka Stara przekrój Naclaw; Rów Wysokość przekrój Racot. W zlewni Kanału Mosińskiego 2 przekroje pomiarowo – kontrolne: Kanał Mosiński przekrój Głuchowo, Olszynka przekrój Krosno gm. Mosina (zlokalizowany tuż poniżej wyznaczonego obszaru szczególnie narażonego (OSN) na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego) oraz zlewni Południowego Kanału Obry – I przekrój pomiarowo kontrolny Samica Leszczyńska przekrój

Karśnice. Stan czystości wód powierzchniowych jest niezadowalający. Wody są zeutrofizowane, co wskazuje przede wszystkim nadmierne zawartości biogenów. Przyczyna złego stanu wód są zarówno zanieczyszczenia obszarowe i drobne, rozproszone źródła zanieczyszczeń związane z rolnictwem, jak i źródła punktowe – zrzuty z oczyszczalni ścieków. Wyniki badań jakości wód zagrożonych zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych po zakończonym pierwszym czteroletnim okresie obowiązywania programu działań naprawczych nie wykazują widocznych pozytywnych efektów działań- stężenia azotanów pozostają bardzo wysokie, co jest przyczyną ponownego wyznaczenia ich zlewni jako obszarów szczególnie narażonych. Na terenie powiatu kościańskiego w tym gminy Śmigiel jak i obszarze opracowania w roku 2008 2009 nie prowadzono badań wód podziemnych w sieci krajowej monitoringu operacyjnego. Wody podziemne badane były tylko na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenia azotami pochodzenia rolniczego w zlewni Olszynki. Badania prowadzono w jednym punkcie, na ujęciu w miejscowości Borowo. Średnia zawartość badanych wskaźników mieściła się w I klasie czystości wód pitnych – z wyjątkiem zawartości amoniaku, którego średnia zawartość mieściła się w II klasie czystości, (czyli są to wody dobrej jakości, dla których wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka lub wpływ ten jest bardzo słaby).

Na terenach objętych opracowaniem, na zmiany stosunków wodnych może mieć wpływ czasowe ograniczenie infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej na skutek zajęcia pewnej powierzchni pod zabudowę. Są to jednak powierzchnie zbyt małe aby można było prognozować znacząco negatywne zmiany w tym zakresie. Generalnie stosunki wodne nie ulegną radykalnej zmianie. Szczególnej troski wymaga rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków i przyłączenia obiektów do systemu kanalizacji sanitarnej. Zagrożenia dla czystości mogą również stwarzać wody opadowe i/lub roztopowe, odbierane z utwardzonych powierzchni ciągów komunikacyjnych w przypadku nie przestrzegania zasad dotyczących odprowadzania tych wód. Ustaleniami planu wody podziemne należy chronić przed zanieczyszczeniami m.in. poprzez kompleksowe i zgodne z obowiązującymi przepisami rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami z wykorzystaniem istniejących obiektów infrastruktury technicznej.

Plan ustala docelowo realizację pełnego zakresu uzbrojenia terenu: sieci kanalizacyjnej /sanitarnej i deszczowej/, wodociągowej, gazowej, energetycznej i telekomunikacyjnej – poprzez rozbudowę istniejących i budowę nowych sieci infrastruktury technicznej. Sieci infrastruktury technicznej należy lokalizować w liniach rozgraniczających tereny dróg. W przypadku konieczności dopuszcza się sytuowanie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w obrębie innych jednostek bilansowych. Podstawę realizacji uzbrojenia technicznego stanowić będą projekty branżowe. W przypadku kolizji istniejącej sieci infrastruktury technicznej z planowanym zagospodarowaniem, dopuszcza się

przebudowę sieci, zgodnie z warunkami technicznymi wydanymi przez zarządcę sieci. Dla wszystkich urządzeń infrastruktury technicznej ustala się konieczność zapewnienia dostępu w celu wykonania bieżących konserwacji, napraw i remontów. Plan ustala zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej w zakresie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej. Ustala zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, podłączonej docelowo do zewnętrznego systemu sieci. Obowiązuje odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do projektowanej kanalizacji na warunkach określonych przez Dysponenta sieci. Działki pod zabudowę należy uzbroić w indywidualne przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dopuszcza się jako rozwiązanie tymczasowe, odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych – do czasu objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną. Ścieki ze zbiorników będą systematycznie wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do punktu zlewowego przy oczyszczalni ścieków. Ustala możliwość zagospodarowania wód opadowych i/lub roztopowych na terenie działki. Zakazuje się odprowadzania do gruntu lub kanalizacji zbiorczej wód opadowych z terenów komunikacji kołowej bez uprzedniego oczyszczenia. Zapewnić należy zaopatrzenie wodne do celów gaśniczych oraz drogi pożarowe zapewniające dojazd jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnić możliwość prowadzenia działań ratunkowych.

Plan ustala zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej w zakresie sieci gazowych. Zaopatrzenie w gaz przez budowę sieci gazowej na warunkach określonych przez dysponenta sieci. W przypadku braku możliwości podłączenia do lokalnej sieci gazowej do czasu jej realizacji dopuszcza się zasilania z indywidualnych zbiorników zaopatrzenia w gaz płynny i związanych z nimi instalacji zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Plan ustala zasady modernizacji rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej w zakresie telekomunikacji. Ustala się rozbudowę sieci kablowej telekomunikacyjnej wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi dla zasilenia terenów nowego zainwestowania według technicznych warunków przyłączenia z zachowaniem normatywnych odległości od budynków i od innych sieci infrastruktury podziemnej.

Plan ustala zasady gospodarki odpadami. Wprowadza zasadę zorganizowanego systemu gromadzenia, segregacji i zagospodarowania odpadów komunalnych opartą na obowiązującym systemie oczyszczania miasta i gminy z dopuszczeniem innych jednostek koncesjonowanych (specjalistycznych w tym zakresie). Ustala gromadzenie odpadów w indywidualnych zamykanych pojemnikach zlokalizowanych w granicach obszarów funkcjonowania.

4.2.4. Zanieczyszczenie powietrza

O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł, z uwzględnieniem przepływów transgranicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Największym antropogenicznym źródłem emisji zanieczyszczeń jest proces energetycznego spalania paliw. Zanieczyszczenie powietrza, ze względu na strukturę źródeł emisji dzieli się na:

- zanieczyszczenia podstawowe (SO₂, NO₂ i pył) powstają podczas spalania paliw w kotłowniach przemysłowych i lokalnych (komunalno – bytowych), charakteryzuje je wyraźna zmienność w ciągu roku (w sezonie zimowym następuje wzrost SO₂ i pyłu),
- zanieczyszczenia specyficzne powstające w wyniku procesów technologicznych,
- zanieczyszczenia emitowane ze źródeł mobilnych,
- zanieczyszczenia wtórne powstające w wyniku reakcji i przemian związków w zanieczyszczonej atmosferze.

Emisją zanieczyszczeń nazywamy wprowadzenie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych. Wielkość emisji zanieczyszczeń określa się jako ilość substancji wyemitowanej w jednostce czasu. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza w gminie Śmigiel są kotłownie lokalne i paleniska indywidualne oraz transport. Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, w których występuje opalanie węglowe, a także szklarnie ogrodnicze, punkty usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń. Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym jest związane ze stopniem koncentracji źródeł emisji zanieczyszczeń, wielkością emisji, warunkami rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń oraz wpływem zanieczyszczeń transgranicznych.

Ocena stanu zanieczyszczenia powietrza wykonywana jest w oparciu o wyniki badań monitoringowych prowadzonych na terenie województwa przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Inspekcję Sanitarną oraz lokalnie przez podmioty gospodarcze oddziałujące na środowisko. Stężenia podstawowych zanieczyszczeń charakteryzują się dużą zmiennością w ciągu roku. W okresie zimowym obserwuje się znaczny wzrost stężeń SO₂ i pyłu zawieszonego. Wzrosty stężeń w sezonach grzewczych, w szczególności na terenach zabudowy mieszkaniowej wskazują na wpływ emisji niskiej z sektora komunalno - bytowego. Obszar gminy Kościan wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się jakości powietrza (Dz. U z 2008, Nr 52, poz. 310) pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo (a) piranu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia zaliczono do klasy A, obejmuje strefę kościańsko-śremską obszar powiatu kościańskiego i śremskiego. Na terenie powiatu kościańskiego w

roku 2008r kontynuowane były badania jakości powietrza na stanowisku zlokalizowanym na obszarze poza miejskim – w Rogaczewie Małym gm. Krzywiń. Poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu i dwutlenkiem siarki nie przekraczał wartości dopuszczalnych(dolnego progu oszacowania) i był nieco wyższy, niż odnotowany na tym samym stanowisku w roku 2007. Roczna ocenę jakości powietrza przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Ocena powietrza za rok 2008 dała podobne wyniki, jak w roku 2007; strefa kościańsko – śremska, w której znajduje się powiat kościański a w nim gmina Śmigiel, została zaliczona do klasy A, w której poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych ze względu na kryterium ochrony zdrowia i ochrony roślin, natomiast obszar całej wielkopolski (w tym powiat kościański) został zaliczony do klasy C ze względu na stwierdzenie przekroczenia dopuszczalnych stężeń ozonu. W ogólnej ocenie jakości powietrza w strefie, stan powietrza na terenie Powiatu Kościańskiego w tym Gminy Śmigiel kwalifikuje się jako dobry. Na terenach objętych opracowaniem planu nie ma zlokalizowanych większych kotłowni związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. W przeważającej większości, mamy tu wiejskie kotłownie domowe odpowiadające głównie za tzw. niską emisję. Wielkość emisji uzależniona jest od stosowanego w kotłowniach paliwa. Użytkowanie budynków z kotłowniami zasilanymi paliwami niskoemisyjnymi zapewnia ochronę powietrza atmosferycznego w rejonach planu i nie przyczynia się do pogorszenia stanu zanieczyszczenia. Do celów grzewczych i technologicznych plan ustala stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji do powietrza takich jak paliwa płynne, gazowe i stałe oraz urządzenia do ich spalania charakteryzujące się wysokim stopniem sprawności. Należy korzystać z urządzeń o wysokiej sprawności grzewczej i niskim stopniu emitowanych zanieczyszczeń. Zmiana sposobu zagospodarowania terenów objętych granicą planu będzie wpływała na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego. Wprowadzenie możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług, poprzez brak realizacji ustaleń planu może wpłynąć na wzrost dotychczasowej emisji gazów i pyłów na tym obszarze. Czasowym źródłem emisji spalin i pyłów na etapie budowy a następnie użytkowania będą pojazdy samochodowe. Transport spowoduje okresowe pogorszenie warunków aerosanitarnych w sąsiedztwie tras przejazdów. Można jednak założyć, że pogorszenie warunków, będzie ograniczone terytorialnie oraz krótkotrwale – ograniczone wyłącznie do okresu budowy i ewentualnych prac konserwacyjnych na etapie realizacji i nie wpłynie na ogólny poziom zanieczyszczenia powietrza. Skutecznym sposobem zmniejszającym ponadnormatywnego oddziaływania ruchu drogowego dla otoczenia jest zieleni. Rośliny zatrzymują poprzez absorpcje około 50% związków ołowiu, 80 – 90% substancji smolistych i 20% substancji gazowych. Aby skuteczność zieleni była w pełni wykorzystana musi być zachowany warunek odpowiedniej wysokości, szerokości i

jej ilości. W projektowanej zieleni powinna być uwzględniona roślinność różnych gatunków, aby w całym roku uzyskać odpowiednie ulistnienie i powierzchnie absorbujące zanieczyszczenia. Nie przewiduje się powstawania przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń ze względu na zwiększenie lokalnego natężenia ruchu. Przewidywany wzrost natężenia ruchu na istniejących obecnie drogach publicznych związany będzie głównie z dojazdem i obsługą do planowanych obiektów mieszkalnych czy mieszkalno usługowych. Związana z tym emisja gazów i pyłów nie będzie stanowiła zagrożenia dla przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza.

4.2.5. Hałas

Wymagane standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Rozporządzenie podaje dopuszczalny poziom hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (drog, linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu) w stosunku do klas terenu wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. Planowany sposób zagospodarowania terenu to funkcje: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług. Projekt planu wyznacza obszary dla których są ustalone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz.826) dopuszczalne poziomy hałasu.

Hałas jest czynnikiem wpływającym na jakość życia ludności, zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych i uprzemysłowionych. Należy, podejmować działania zmierzające do jego ograniczenia lub eliminacji z miejsc bytowania ludzi. Główną przyczyną narażenia ludności na hałas jest komunikacja i stale wzrastająca liczba pojazdów pojawiających się na naszych drogach. Czynnikiem wpływającym na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Tereny opracowania bezpośrednio nie sąsiaduje z drogami publicznymi o dużym natężeniu ruchu. Sąsiadujące drogi mają wpływ na emisję hałasu, ale ze względu na mniejszą przepustowość i natężenie ruchu pojazdów nie stanowią ponadnormatywnego zagrożenia.

Plan ustala zachowanie ochrony przed hałasem poprzez zapewnienie jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub na poziomie określonym w przepisach szczególnych. W przypadku lokalizacji obiektów podlegających ochronie akustycznej należy zastosować rozwiązania techniczne zapewniające

właściwe, określone w przepisach odrębnych warunki akustyczne w tych obiektach (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług należą do kategorii terenów wymagających ochrony akustycznej – zakazuje się przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu, określonych dla tej kategorii, zgodnie z przepisami szczególnymi i odrębnymi).

Oddziaływanie związane z projektowanym sposobem zagospodarowania terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

4.2.6. Środowisko biotyczne (różnorodność biologiczna, fauna i flora), warunki życia ludzi

Zmiana sposobu zagospodarowania terenów pociągnie za sobą zmiany w strukturze gatunkowej fauny i flory omawianych terenów i otoczenia. Tereny zostaną zabudowane i nawierzchnie utwardzone. Użytkownicy działek w sposób indywidualny będą kształtowali strukturę flory na poszczególnych działkach. Ustalenia planu łagodzą skutki oddziaływania na środowisko poprzez określenie maksymalnej powierzchni zabudowy, ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami (paliwa niskoemisyjne), uregulowanie gospodarki wodno ściekowej i odpadowej (ochrona środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniami), zagospodarowanie wód opadowych i/lub roztopowych na terenie działek (poprawa retencji), określenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (poprawa retencji, powstanie zieleni, tworzenie warunków bytowania organizmów żywych). Plan zakłada wprowadzenie na całym obszarze zieleni urządzonej izolacyjnej-ochronnej i ozdobnej. Na jakość życia ludzi ma wpływ wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego.

4.2.7. Strefa „W”

Obszar w granicach opracowania objęty jest strefą „W” ochrony archeologicznej. Przedmiotem ochrony w archeologicznej strefie ochrony konserwatorskiej „W” są znajdujące się w niej zabytki archeologiczne. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne na tym obszarze powinny być uzgodnione z konserwatorem zabytków, który określi warunki dopuszczające do realizacji inwestycji. W obszarze planu zlokalizowane są trzy stanowiska archeologiczne: AZP 61-23/100 Morownica st. 29 – ślad osadniczy z okresu średniowiecza, AZP 61-23/101 Morownica st. 30 – osada z okresu wczesnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu nowożytnego; AZP 61-23/ 102 Morownica ST. 31 – ślad osadniczy z okresu wczesnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza.

4.2.8. Pola elektromagnetyczne

Przez pole elektromagnetyczne rozumie się pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne, których częstotliwość kształtuje się w granicach od 0Hz do 300GHz. W związku z nowym przeznaczeniem terenów nie przewiduje się ponadnormatywnego powstawanie szkodliwych emisji pól elektromagnetycznych

Plan ustala zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej w zakresie elektroenergetyki. Ustala się docelowo skablowanie istniejącej napowietrznej linii energetycznej. Zaopatrzenie w energię elektryczną w oparciu o istniejącą i rozbudowaną na potrzeby planu infrastrukturę elektroenergetyczną na warunkach określonych przez dysponenta sieci. Przyłączenie nowych odbiorców do sieci elektroenergetycznej na zasadach określonych przepisami prawa energetycznego. Ustala realizację wyłącznie kablowych sieci elektroenergetycznych i oświetleniowych. Nie zezwala się na budowę linii napowietrznych.

4.2.9. Ryzyko powstawania poważnych awarii

Ryzyko wystąpienia awarii może zaistnieć wszędzie i w każdej chwili, zależy jednak od charakteru prowadzonej działalności, zainwestowania, wykonawstwa, sprawności i właściwego korzystania z urządzeń, zjawisk natury, klęsk żywiołowych i wielu innych czynników. Potencjalne awarie mogą być spowodowane wybuchem pożaru, wyciekami oleju opałowego, zwarciami instalacji elektrycznych, przerwami w dostawie prądu lub wody itp. W takich sytuacjach powinny być stosowane następujące sposoby zapobiegania: opracowane instrukcje postępowania na wypadek zagrożenia pożarowego, wyposażenia w odpowiedni sprzęt gaśniczy, przeciwdziałanie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się ognia poprzez zainstalowanie natrysków i systemu ostrzegawczego, dysponowania agregatami prądotwórczymi na wypadek przerwy w dostawie energii itp.

4.2.10. Identyfikacja typów oddziaływań oraz zagrożeń wynikających z wykonania projektu planu

Planowane w projekcie planu zmiany przeznaczenia terenów nie wpłyną w istotny sposób na stan środowiska przyrodniczego. Wystąpią niekorzystne czynniki, które będą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Uwzględniając lokalizację nowych obiektów oraz projektowane rozwiązania, oddziaływanie na środowisko wynikające z realizacji projektu planu będą miały charakter określony, co pokazano w tabeli.

Czynnik	Technologia, możliwość wystąpienia	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z układów	Wystąpi w przypadku wykorzystania paliw innych niż określone ustaleniami planu	Oddziaływanie w stopniu mało znaczącym na obszarze.

grzewczych		
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych.	Wystąpi w bezpośrednim sąsiedztwie terenów komunikacji drogowej.	Emisja nastąpi na drogach gminnych i komunikacji wewnętrznej.
Emisja hałasu komunikacyjnego	Wystąpi w bezpośrednim sąsiedztwie terenów komunikacji drogowej oraz podczas poruszania się po pozostałym terenie będącym przedmiotem projektu planu.	Emisja nastąpi na gminnych komunikacji wewnętrznej
Wpływ na klimat	Brak istotnego wpływu	Wpływ na klimat wystąpi miejscowo w stopniu praktycznie nieodczuwalnym (generowane zmianami albedo na terenach nowo zainwestowanych).
Przekształcenie krajobrazu	Wystąpi	Dla części terenów będących przedmiotem projektu planu nastąpi trwale przekształcenie krajobrazu związane z nową zabudową i zainwestowaniem.
Przekształcenia walorów widokowych	Wystąpi	Lokalne ograniczenie zasięgu. Dla terenów będących przedmiotem projektu planu nastąpi przekształcenie walorów widokowych związane z wprowadzeniem nowego zainwestowania.
Zanieczyszczenie wód powierzchniowych na skutek zrzutu ścieków komunalnych i przemysłowych	Wystąpi w przypadku nie przestrzegania zawartych ustaleń planu	Tereny podłączone do gminnej sieci kanalizacyjnej. Na terenach nie uzbrojonych dopuszcza się wyposażenie w szczelne zbiorniki bezodpływowe wykorzystywane do gromadzenia ścieków. Ścieki ze zbiorników bezodpływowych wywożone będą systematycznie przez koncesjonowanego przewoźnika do miejsc wskazanych przez służby gminne.
Powstawanie odpadów komunalnych	Wystąpi	Obowiązek segregacji powstających odpadów. Czasowe gromadzenie odpadów w odpowiednich pojemnikach zlokalizowanych w granicach nieruchomości. W celu dalszej przeróbki odpadów - odzysku lub unieszkodliwiania, ustala się ich wywóz poza obszar objęty projektem planu, przez odpowiednie wyznaczone do tego celu podmioty posiadające stosowne, przewidziane prawem zezwolenia.. Masy ziemi w miarę możliwości wykorzystane zostaną w obrębie własnych działek.
Powstawanie odpadów niebezpiecznych	Może wystąpić	W założeniu nieznaczące.

Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Brak istotnego wpływu	
Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	Wystąpi	W granicach określonych ustaleniami projektu planu

4.2.11. Przewidywane znaczące oddziaływanie realizacji projektu planu

W poniższej tabeli przedstawiono te skutki ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego, które przewiduje się, iż będą wywierać najbardziej znaczące oddziaływanie na środowisko wraz z identyfikacją oddziaływania

Tabela Skutki realizacji ustaleń projektu planu.

Komponent Czynniki	Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Człowiek	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia Ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Emisja zanieczyszczeń powietrza z układów grzewczych	brak	brak	b, ś, ch, n	brak	brak	brak	b, ś, st, n	b, ś, ch, n	b, ś, ch, n	brak	b, d, st	brak	brak
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	brak	brak	b, k, ch, n	brak	brak	brak	b, ś, ch, n	b, ś, ch, n	b, ś, ch, n	brak	b, d, st	brak	brak
Emisja hałasu komunalnego	brak	brak	b, ś, st, n	b, k, st, n	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
Przekształcenie krajobrazu	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	b, d, ch, n	b, d, ch, n	brak	brak	brak	brak
Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	brak	b, d, st, n	brak	brak	brak	brak	brak	b, d, st, n	p, d, st, n	brak	brak	brak	brak
Emisja zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych	brak	brak	brak	brak	brak	p, k, ch, n	brak	brak	brak				

Charakter oddziaływań:

b – bezpośrednie; p – pośrednie; w – wtórne; s – skumulowane;

k – krótkoterminowe; ś – średnioterminowe; d – długoterminowe;

st – stałe; ch – chwilowe;

po - pozytywne, n – negatywne.

5. Prognozowane skutki wpływu realizacji miejscowego planu na poszczególne elementy środowiska

5.1. Różnorodność biologiczna

Na terenach zurbanizowanych różnorodność biologiczna zapewniana jest przede wszystkim przez zieleni przestrzeni publicznych, tj. parki, zieleńce, skwery, a także zieleni nadrzeczną i towarzyszącą zabudowie, natomiast na terenach niezurbanizowanych różnorodność biologiczna zapewniana jest przede wszystkim przez roślinność uprawową, lasy oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. W tym kontekście, zapisy projektu planu dotyczące wprowadzenia udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z prawem wprowadzenia usług korzystnie wpłyną na bioróżnorodność terenu. Ustalenia planu w przypadku ich pełnego wdrożenia, nie powinny stworzyć bezpośredniego, rażącego zagrożenia, zarówno dla flory i fauny sąsiednich terenów, jak i dla ludzi. Bezpośrednie zubożenie lub likwidację istniejącej roślinności agrarnej można będzie zaobserwować w miejscu powstania nowych obiektów na terenach dotychczas niezabudowanych. Naturalne zbiorowiska roślinne zastępowane będą roślinnością ozdobną oraz ogrodową. Istotne jest, aby wprowadzana zieleni charakteryzowała się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń. Wówczas będzie nie tylko wpływać na wzrost różnorodności biologicznej, ale także podniesie walory krajobrazowe terenu. Efektywniej będzie pełnić rolę izolacji przed zanieczyszczeniami i ponadnormatywnymi oddziaływaniami akustycznymi. Zapisy planu sprzyjać będą zatem należytej ochronie różnorodności biologicznej przedmiotowego terenu.

5.2. Ludzie

Przewidywane skutki ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na zdrowie ludzi. Bezpośredni, ale krótkotrwały lub chwilowy charakter, może mieć oddziaływanie akustyczne związane z fazą budowy obiektów na poszczególnych terenach. W celu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ludzi plan wskazuje w odniesieniu do poziomu hałasu rodzaje terenów, o których mowa w przepisach Prawa Ochrony Środowiska i Rozporządzeniu Ministra Środowiska: pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – tereny oznaczone symbolami MN. Pozwoli to uchronić środowisko przyrodnicze oraz ludzi mieszkających w sąsiedztwie przed ponadnormatywnymi oddziaływaniami. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być zatem niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na opisywanym terenie.

5.3. Powierzchnia ziemi i gleby

Zmiany rzeźby terenu wynikające z antropopresji pociągają za sobą zmiany pozostałych składowych środowiska przyrodniczego. Wszelkie przekształcenia prowadzące do wprowadzenia nowego

zainwestowania, w postaci nowych budynków czy też obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiąże się ze zmianą powierzchni ziemi i gleby.

Przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego obszaru związane będą z wykopami pod fundamenty nowych budynków mieszkalnych oraz budową dróg. Wykopy związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. W tym zakresie sugeruje się w prognozie, aby ziemia pochodząca z wykopów została w miarę możliwości zagospodarowana w granicach działki, bądź też w uzgodnieniu z władzami gminy usunięta na wskazane miejsce poza obszarem projektu planu. Realizacja nowych funkcji spowoduje zniszczenie warstwy glebowej i zastąpienie jej gruntem antropogenicznym. Część terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną zostanie odzyskana dla przyrody w postaci np: wprowadzania zieleni przydomowej, co zapewniają zapisy planu określające procentowo, pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie poszczególnych działek. W czasie realizacji ustaleń planu ukształtowanie terenu nie powinno ulec znacznym zmianom, które mogłyby spowodować niekorzystne przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu. Niebezpieczeństwo związane ze zmianą ukształtowania terenu może więc zaistnieć w przypadku np. niewłaściwego zagospodarowania mas ziemnych z procesu realizacji obiektów budowlanych. Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe poprzez zajmowanie gruntów pod zabudowę kubaturową a także oddziaływania krótkoterminowe związane z etapem prowadzenia prac budowlanych.

5.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej podłączonej docelowo do zewnętrznego systemu sieci. Na terenie objętym planem ustala się realizację rozdzielczego systemu kanalizacji. Odprowadzenie ścieków komunalnych do projektowanej kanalizacji na warunkach określonych przez Dysponenta sieci. Działki pod zabudowę uzbroić w indywidualne przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej; dopuszcza się, jako rozwiązanie tymczasowe, odprowadzanie ścieków komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych - do czasu objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną; ścieki ze zbiorników będą systematycznie wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do punktu zlewowego przy oczyszczalni ścieków. Plan ustala zapewnienie zaopatrzenia wodnego do celów gaśniczych oraz drogi pożarowe zapewniające dojazd dla jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnić możliwość prowadzenia działań ratunkowych.

5.5. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

W wyniku realizacji ustaleń planu, nie powinno dochodzić do ponadnormatywnego negatywnego oddziaływania na powietrze na skutek emisji niskiej. W planie nie zezwala się na stosowanie w celach grzewczych paliw wysokoemisyjnych. Zaleca się wykorzystanie gazu i innych paliw niskoemisyjnych.

Biorąc pod uwagę zanieczyszczenia komunikacyjne – oddziaływanie bezpośrednie, krótkotrwałe i chwilowe może wystąpić na etapie realizacji inwestycji, co związane będzie z dowozem materiałów budowlanych na tereny działek. W bezpośrednim sąsiedztwie terenu opracowania nie ma i nie są projektowane drogi o dużym natężeniu ruchu.

5.6. Klimat

Zmiany w lokalnych stosunkach klimatycznych nie będą odbiegały od już istniejących, wynikających z obecnego zainwestowania i ograniczone będą do sfery mikroklimatów. Zmiany dotyczą minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, wilgotności powietrza, prędkości wiatru. Nie wpływają one znacząco na warunki klimatu lokalnego terenów objętych planem.

5.7. Hałas

Etap realizacji ustaleń planu, przede wszystkim budowy budynków i dróg, nie powinien stwarzać dodatkowych zagrożeń akustycznych w środowisku, pod warunkiem, że prace budowlane nie będą prowadzone w porze nocnej. Nadmierny hałas jest jednym z głównych czynników oddziałujących w sposób negatywny na otaczające środowisko w tym głównie na ludzi. Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wynosi: 50 dB – w porze dnia (od godz. 6 - 22), 40 dB - w porze nocnej (od godz. 22 - 6). Takie parametry przyjęto również dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług. W/w poziomy hałasu dotyczące zabudowy nie będą szkodliwie oddziaływać na środowisko przyrodnicze jak i na zdrowie ludzi.

5.8. Szata roślinna

Projektowane w planie zainwestowanie nie wpłynie znacząco na krajobraz i fizjonomię przedmiotowego obszaru. Zmiany będą miały małe przełożenie na stan szaty roślinnej, na terenach, na których wprowadzone zostanie nowe zainwestowanie w postaci zabudowy. Wpływ ten należy rozpatrzyć w dwojaki sposób: z jednej strony w oczywisty sposób zmniejszeniu ulegnie areal obszaru, na którym szata roślinna będzie mogła egzystować w sposób naturalny, z drugiej strony, poprzez zapisy w planie nakładające obowiązek zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnych należy spodziewać się znacznego wzrostu różnorodności szaty roślinnej ozdobnej i ogrodowej, co niewątpliwie będzie mieć korzystny wpływ dla ogólnego stanu roślinności na terenie zwartej zabudowy. Przewidywane zmiany w

zagospodarowaniu przedmiotowego terenu zielenią przyczynią się do zwiększenia jego walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz wpłyną na zwiększenie różnorodności biologicznej.

5.9. Fauna

Z uwagi na to, iż przedmiotowy teren położony jest w sąsiedztwie zwartej zabudowy wsi Morownica, nie zaobserwowano stałego bytowania i migracji dzikiej zwierzyny. Przewidywane skutki ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na zdrowie zwierząt.

5.10. Krajobraz

W niedalekim sąsiedztwie granic terenu objętego opracowaniem leży zespół pałacowo – parkowy w Morownicy. Teren opracowania nie charakteryzuje się wysokimi wartościami przyrodniczo-krajobrazowymi. Nowa zabudowa będzie stanowiła uzupełnienie zainwestowania wsi z określoną obowiązującą linią zabudowy, co znacznie przyczyni się do kształtowania ładu przestrzennego w nawiązaniu do otoczenia krajobrazu. Realizacja zawartych w ustaleniach planu wytycznych dotyczących architektury nowo wznoszonych obiektów zapewni ograniczony wpływ na krajobraz. W celu ochrony wartości krajobrazowych miejscowy plan nakazuje ochronę lokalnych wartości krajobrazu i ujednoczenie formy architektonicznej nowej zabudowy.

5.11. Odpady

W dziedzinie gospodarki odpadami ustalenia projektu planu nie wniosą praktycznie żadnych zmian. Nastąpi przyrost ilości odpadów proporcjonalny do wzrostu liczby mieszkańców obszaru. Realizacja planu nie będzie miała natomiast wpływu na zmiany wskaźnika nagromadzenia ilości odpadów powstających w określonym przedziale czasu na jednego mieszkańca. Odpady budowlane powstałe podczas budowy oraz odpady powstałe podczas użytkowania obiektów budowlanych winny być usuwane i zagospodarowywane zgodnie z przyjętym w gminie Śmigiel Planem Gospodarki Odpadami.

5.12. Zasoby naturalne

Na przedmiotowym terenie nie występują zasoby naturalne w postaci złóż kopalin, złóż minerałów i in. stąd realizacja planu nie wpływa na przedmiotowe komponenty środowiska.

5.13. Zabytki i dobra materialne

Przedmiotowy teren objęty jest strefą „W” ochrony archeologicznej. Przedmiotem ochrony w archeologicznej strefie ochrony konserwatorskiej „W” są znajdujące się w niej zabytki archeologiczne. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne na tym obszarze powinny być uzgodnione z konserwatorem

zabytków, który określi warunki dopuszczające do realizacji inwestycji. W obszarze planu zlokalizowane są trzy stanowiska archeologiczne: AZP 61-23/100 Morownica st. 29 – ślad osadniczy z okresu średniowiecza, AZP 61-23/101 Morownica st. 30 – osada z okresu wczesnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu nowożytnego; AZP 61-23/ 102 Morownica ST. 31 – ślad osadniczy z okresu wczesnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza.

6. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska w relacji z ustaleniami projektu planu

6.1. Ocena odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska, wynikająca z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym przy braku realizacji ustaleń planu.

Stopień wrażliwości i odporności poszczególnych biocenoz na antropopresję jest bardzo różny. Najbardziej na degradację podatne są biocenozy wodne i łąkowe w dolinach cieków i obniżeniach terenowych. Przepuszczalne podłoże i stosunkowo płytko zalegająca woda gruntowa ułatwiają migrację zanieczyszczeń na większe odległości. Bardzo wrażliwe są również lasy porastające siedliska borowe z monokulturą sosny w niskich klasach wieku. Stopień odporności wzrasta wraz z różnorodnością gatunkową siedliska i wiekiem drzewostanów. Największą odpornością odznacza się rzeźba terenu i budowa geologiczna. Jednak i tutaj dość wrażliwe na działalność człowieka są poszczególne struktury i formy morfologiczne, podlegające obok naturalnych procesów erozji wodnej i wietrznej, procesom antropogenicznym, w szczególności ekspansji zabudowy.

Zaniechanie realizacji analizowanego projektu planu spowoduje utrzymanie istniejącego zagospodarowania. Brak możliwości realizacji istotnego elementu projektu planu – uporządkowania gospodarki wodno ściekowej, będzie przyczyną występujących zagrożeń dla środowiska, zwłaszcza wód powierzchniowych; wód podziemnych. i gleb a także dla fauny i flory.

6.2. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych

W ww. opracowaniu uwzględniono następujące uwarunkowania ekofizjograficzne zagospodarowania przestrzennego:

- fizjograficzne – wynikające ze zróżnicowania i specyfiki abiotycznych warunków urbanizacji, przede wszystkim w zakresie „geotechnicznym” (warunki geologiczne posadowienia budynków, stosunki wodne, a zwłaszcza głębokość pierwszego poziomu wody gruntowej, spadki terenu) i klimatycznym;
- ekologiczne – wynikające z funkcjonowania systemu terenów przyrodniczo aktywnych, czyli tzw. osnowy ekologicznej, warunkującej utrzymanie względnej równowagi ekologicznej oraz wynikające

z występowania wartościowych struktur przyrodniczych (ekosystemów), rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów;

- sozologiczne – wynikające ze stanu antropogenicznego obciążenia środowiska w zakresie jego przekształceń fizycznych i chemicznych oraz z prognozowanego oddziaływania planowanych inwestycji;
- krajobrazowe – związane z przewidywanym oddziaływaniem planowanego zainwestowania na krajobraz;
- prawne – wynikające z występowania prawnych form ochrony przyrody i krajobrazu i prawnych form ochrony zasobów przyrody.

Przyjęte w projekcie rozwiązania struktury przestrzenno-funkcjonalnej są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Śmigiel. Projekt planu przy zachowaniu właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania a pozostałymi terenami jest zgodny z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. W granicach planu ogranicza się powierzchnie zabudowane i ustala niezbędne dla zachowania równowagi ekologicznej powierzchnie zieleni.

6.3. Ocena warunków zagospodarowania określonych w projekcie planu

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jednostek bilansowych oznaczonych symbolami „1MN”, „2MN”, „3MN” plan ustala przeznaczenie podstawowe terenu - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Przeznaczenie uzupełniające – towarzyszące terenu- zieleń urządzona, izolacyjna, ochronna, ozdobna; obiekty małej architektury; obiekty infrastruktury technicznej; obiekty gospodarcze i garażowe. Zakazuje się lokalizacji budynków inwentarskich i hodowli zwierząt. Zakazuje się też lokalizacji budynków usługowych i rzemieślniczych. Obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z rysunkiem planu: 5,00m, 7,00m i 8,00m. Maksymalna powierzchnia zabudowy działki do 30% powierzchni działki. Powierzchnia biologicznie czynna, nie mniej niż 40% całkowitej powierzchni działki. Plan ustala możliwość usytuowania na działce budynku mieszkalnego, gospodarczego i garażu. Charakterystyka - zabudowy mieszkaniowej: kształtowanie przestrzenne – jeden budynek mieszkalny wolnostojący z garażem wbudowanym, dobudowanym bądź wolnostojącym; Geometria dachu - dach dwuspadowy lub wielospadowy, o kącie nachylenia połaci 35° do 45° kryty dachówką lub materiałem dachówkopodobnym w kolorze ceglastoczerwonym, w części jednostki bilansowej „1MN” przylegającej do drogi oznaczonej na rysunku planu symbolem „7KDd” dopuszcza się każdy rodzaj dachu; Wysokość: do dwóch kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe, maksymalna wysokość w kalenicy 9,00m w przypadku dachu spadowego i do 7,00m w gzymsie w przypadku dachu płaskiego; Plan ustala

możliwość podpiwniczenia budynku. Charakterystyka - zabudowy gospodarczej i garażu: kształtowanie przestrzenne – możliwość sytuowania jednego budynku gospodarczego, jednego budynku garażu do dwóch stanowisk lub jednego garażowo-gospodarczego, wolnostojącego, wbudowanego lub dobudowanego; wysokość: jedna kondygnacja nadziemna; usytuowanie – plan ustala możliwość lokalizacji budynków w granicy działki, zaleca się taki sposób sytuowania, że budynki gospodarcze i/lub garażowe działek sąsiadujących stanowić będą przestrzennie jeden obiekt; ustala się, aby obiekty gospodarcze, garażowe, czy garażowo-gospodarcze w obrębie każdej działki harmonizowały architektonicznie z budynkami mieszkalnymi (zastosowanie jednakowego materiału budowlanego, rodzaju tynku, pokrycia dachowego, koloru elewacji). Łączna powierzchnia zabudowy gospodarczej i garażowej nie może przekraczać powierzchni zabudowy mieszkaniowej. Zakaz realizacji więcej niż jednego budynku mieszkalnego na działce budowlanej. Zasady podziału terenu na działki określa rysunek planu. Ustala się, że podział tego terenu powinien spełniać następujące warunki: linie podziału prostopadłe lub zbliżone do prostopadłych do osi drogi; Charakterystyka działek - powierzchnia: od 550.00 m² do 1200.00 m², dla jednostki bilansowej „2MN” - od 600.00 m² do 1500.00 m² szerokość frontu: min. 17,00m. Dostępność komunikacyjna z terenów dróg publicznych oznaczonych symbolami „6KDd”, „7KDd” i „10KDd”.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług, jednostki bilansowej oznaczonej na rysunku planu symbolem „4MN/U”, ustala przeznaczenie podstawowe terenu - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo - usługowa Przeznaczenie uzupełniające - towarzyszące terenu – zabudowa usługowa/gastronomia, handel, kultura, agroturystyka, hotelarstwo, turystyka/, zieleń urządzona, izolacyjna, ochronna, ozdobna; obiekty małej architektury; obiekty infrastruktury technicznej; obiekty gospodarcze i garażowe. Zakaz lokalizacji budynków inwentarskich. Możliwość lokalizacji indywidualnych budynków usługowych. Nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z rysunkiem planu: 6.00, 7.00m. Maksymalna powierzchnia zabudowy działki do 50% powierzchni działki. Powierzchnia biologicznie czynna, nie mniej niż 30% całkowitej powierzchni działki. Plan ustala możliwość usytuowania na działce budynku mieszkalnego lub mieszkalno-usługowego, usługowego, oraz gospodarczego i garażu. Charakterystyka - zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa, usługowa: kształtowanie przestrzenne – jeden budynek mieszkalny wolnostojący lub mieszkalno – usługowy lub jeden budynek mieszkalny z jednym budynkiem usługowym z garażem wbudowanym, dobudowanym; wysokość: do dwóch kondygnacji nadziemnych w tym poddasze użytkowe. Maksymalna wysokość w kalenicy 10,00m; geometria dachu - dach dwuspadowy lub wielospadowy, o kącie nachylenia połaci 25° do 45° kryty dachówką lub materiałem dachówkopodobnym w kolorze ceglastoczerwonym; plan ustala możliwość realizacji kondygnacji podziemnej. W przypadku realizacji indywidualnego budynku usługowego, jego wysokość nie może przekraczać wysokości budynku

mieszkalnego. Charakterystyka - zabudowa gospodarcza i garaż: Kształtowanie przestrzenne – możliwość sytuowania jednego budynku gospodarczego, jednego budynku garażu do dwóch stanowisk lub jednego garażowo-gospodarczego, wolnostojącego, wbudowanego lub dobudowanego na działce budowlanej; wysokość: jedna kondygnacja nadziemna; usytuowanie – plan ustala możliwość lokalizacji budynków w granicy działki w taki sposób, że budynki gospodarcze i/lub garażowe działek sąsiadujących stanowić będą przestrzennie jeden obiekt; ustala się, aby obiekty gospodarcze, garażowe, czy garażowo-gospodarcze w obrębie każdej działki harmonizowały architektonicznie z budynkami mieszkalnymi (zastosowanie jednakowego materiału budowlanego, rodzaju tynku, pokrycia dachowego, koloru elewacji). Łączna powierzchnia zabudowy gospodarczej i garażowej nie może przekraczać powierzchni zabudowy mieszkaniowej. Zakaz realizacji więcej niż jednego budynku mieszkalnego na działce budowlanej. Zasady podziału terenu na działki określa rysunek planu. Ustala się, że podział tego terenu powinien spełniać następujące warunki: linie podziału prostopadłe lub zbliżone do prostopadłych do osi drogi; Charakterystyka działek - powierzchnia: od 1000.00 m² do 2500.00 m², szerokość frontu: min. 20.00m, max. 40.00m. Plan dopuszcza zagospodarowanie całego terenu bez jego podziału. Dostępność komunikacyjna z terenów drogi publicznej oznaczonej symbolem „10KDd”.

Dla terenów zieleni – wody urządzonej, jednostki bilansowej oznaczonej na rysunku planu symbolem „5ZP/WS”, ustala przeznaczenie podstawowe terenu – teren rekreacji, wody otwarte urządzone, zieleń. Przeznaczenie uzupełniające – towarzyszące terenu – pomosty, kładki, skrzynki na osprzętowanie wodne itp. Dostępność komunikacyjna z terenów drogi publicznej oznaczonej symbolem „10KDd” oraz z terenów komunikacji publicznej, ciągu pieszo – jezdni oznaczonego symbolem „11KS”.

Dla terenów komunikacji publicznej - droga gminna klasy dojazdowej, jednostek bilansowych oznaczonych na rysunku planu symbolami „6KDd” i „7KDd”, ustala przeznaczenie terenu – tereny komunikacji publicznej droga gminna klasy dojazdowej wraz z infrastrukturą techniczną. Szerokość w liniach rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i/lub różnych zasadach zagospodarowania – 12.00m. Utwardzenie nawierzchni ze spadkiem umożliwiającym swobodny spływ wody opadowej do kanalizacji deszczowej. Przekrój ulic jedno-jezdniowy z chodnikami po obydwóch stronach oraz zatokami postojowymi.

Dla terenów komunikacji publicznej – fragment drogi powiatowej, jednostki bilansowej oznaczonej na rysunku planu symbolem „8K”, ustala przeznaczenie terenu – tereny komunikacji publicznej droga gminna klasy powiatowej wraz z infrastrukturą techniczną. Szerokość poszerzenia w liniach rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i/lub różnych zasadach zagospodarowania – 3.00m. Utwardzenie nawierzchni ze spadkiem umożliwiającym swobodny spływ wody opadowej do kanalizacji deszczowej.

Dla terenów infrastruktury - energetyka , jednostki bilansowej oznaczonej na rysunku planu symbolem „9E”, ustala przeznaczenie podstawowe terenu – tereny lokalizacji infrastruktury technicznej w zakresie energetyki – stacja transformatorowa. Przeznaczenie uzupełniające terenu – sieci energetyki, obiekty i urządzenia towarzyszące.

Dla terenów komunikacji publicznej - droga gminna klasy dojazdowej, jednostki bilansowej oznaczonej na rysunku planu symbolem „10KDd”, ustala przeznaczenie terenu – tereny komunikacji publicznej droga gminna klasy dojazdowej wraz z infrastrukturą techniczną. Szerokość w liniach rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i/lub różnych zasadach zagospodarowania – 10.00m. Utwardzenie nawierzchni ze spadkiem umożliwiającym swobodny spływ wody opadowej do kanalizacji deszczowej. Przekrój ulic jedno-jezdniowy z chodnikami po obydwóch stronach oraz zatokami postojowymi.

Dla terenów komunikacji publicznej – ciąg pieszo-jezdny, jednostki bilansowej oznaczonej na rysunku planu symbolem „11KS”, określa się szerokość w liniach rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i/lub różnych zasadach zagospodarowania - 5.00m. Nakazuje się budowę utwardzonej nawierzchni z materiałów naturalnych. Zakazuje się wprowadzenia płyt betonowych. Utwardzenie nawierzchni ze spadkiem umożliwiającym swobodny spływ wody opadowej do kanalizacji deszczowej.

Warunki zagospodarowania ustalone w planie uwzględniają zasady prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz wymogi ochrony środowiska. Kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju w ustaleniach planu określono:

- stopień zainwestowania działek w sposób procentowy (w %powierzchni zabudowy do powierzchni działki),
- procentowy udział terenów biologicznie czynnych,
- zasady podziału na działki budowlane,
- bryłę i wysokość budynków,
- obsługę komunikacyjną,
- zasady wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną,
- dostosowanie architektury projektowanych obiektów do istniejącej zabudowy i otoczenia.

6.4. Ocena zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z ustaleń planu powodują, że na obszarze nie wystąpią znaczne zagrożenia dla środowiska. Ograniczenie listy możliwych działalności na terenach mieszkaniowych, ograniczenie przekroczenia dopuszczalnych norm jakości środowiska do granic nieruchomości do których inwestor posiada tytuł prawny, zabezpiecza przed występowaniem w dalszej perspektywie szczególnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi. Ustalenia planu przewidują

rozstrzygnięcia techniczne, których celem jest ochrona środowiska. Dotyczy to także rozwiązań infrastrukturalnych, tj. sukcesywne podłączenie obiektów do realizowanej sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej. Dla zachowania komfortu życia mieszkańców projektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej przewiduje się udział terenów biologicznie czynnych – nie mniej niż 40% całkowitej powierzchni działek. Oddziaływanie związane z projektowanym sposobem zagospodarowania terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Na obszarze objętym planem nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z możliwości występowania powodzi lub osuwania się mas ziemnych. W celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego przyszłym mieszkańcom i użytkownikom, w planie określono tereny podlegające ochronie akustycznej. Nieunikniony lecz relatywnie niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza nie spowoduje zagrożenia dla mieszkańców ani dla terenów sąsiednich. Zagrożeniem dla środowiska a tym samym zdrowia ludzi może być niepełne, niewłaściwe zrealizowanie ustaleń planu zwłaszcza w zakresie uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną.

6.5. Ocena skutków dla istniejących form ochrony i innych obszarów chronionych

Na terenie objętym planem nie występują obiekty objęte prawnymi formami ochrony środowiska przyrodniczego w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody a także obszary Natura 2000.

Teren w granicach opracowania planu znajduje się poza obszarami o znacznych zasobach wód podziemnych GZWP objętego reżimem najwyższej ochrony ONO poza obszarami szczególnej ochrony wód powierzchniowych- zlewnie chronione. Ustaleniami planu wody podziemne chroni się przed zanieczyszczeniami m.in. poprzez kompleksowe i zgodne z obowiązującymi przepisami rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami z wykorzystaniem istniejących obiektów infrastruktury technicznej.

Na obszarze planu występują stanowiska archeologiczne. Zgodnie z ustaleniami planu na etapie uzgadniania projektów budowlanych ustala się obowiązek uzgodnienia wszelkich zamierzeń inwestycyjnych lokalizowanych na stanowiskach archeologicznych z konserwatorem zabytków, który określi, z uwzględnieniem przepisów odrębnych, warunki dopuszczające do realizacji inwestycji.

6.6. Ocena zmian w krajobrazie

Na skutek realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług dojdzie do oddziaływań (bezpośrednich i stałych) na krajobraz tego terenu. Dotychczas był to w części otwarty krajobraz użytków rolnych, który w wyniku realizacji ustaleń

zostanie przekształcony. W zakresie kształtowania walorów krajobrazowych na obszarze opracowania istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące ukształtowania obiektów i sposobów zagospodarowania. Plan wprowadza ograniczenia maksymalnej wysokości zabudowy, wyznacza systemy komunikacyjne, precyzuje linie obowiązujące i nieprzekraczalne zabudowy. Plan skutecznie reguluje zasady tworzenia ładu przestrzennego i kształtowania krajobrazu. Ustala zachowanie istniejących walorów krajobrazowych. Uwzględnia konieczność wprowadzenia nowych powierzchni biologicznie czynnych – zieleń urządzonej, izolacyjnej, ochronnej oraz ozdobnej. Realizacja ustaleń planu przy precyzyjnie dochowanych warunkach jego ustaleń, korzystnie wpłynie na walory estetyczne całego obszaru.

6.7. Oddziaływanie na klimat (w tym klimat akustyczny).

Na skutek planowanego zagospodarowania terenu zmianie ulegą warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, prędkości wiatru oraz wilgotności. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez przyszłych mieszkańców tego obszaru. Podstawowym przeznaczeniem terenu objętego planem będzie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, gdzie będzie występował hałas komunalno – bytowy. Wskazuje się, że tereny zabudowy mieszkaniowej oznaczone symbolem „MN”, należą do kategorii terenów wymagających ochrony akustycznej. Zakazuje się przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu, określonych dla tej kategorii, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007, Nr 120, poz.826). Źródłem uciążliwego hałasu mogą być również drogi publiczne. Generalnie na przedmiotowym terenie hałas komunikacyjny nie będzie duży, stąd nie będzie powodował przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu dla projektowanej funkcji – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

6.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne.

Obszar w granicach opracowania objęty jest strefą „W” ochrony archeologicznej. Przedmiotem ochrony w archeologicznej strefie ochrony konserwatorskiej „W” są znajdujące się w niej zabytki archeologiczne. Wszelkie zamierzenia inwestycyjne na tym obszarze powinny być uzgodnione z konserwatorem zabytków, który określi warunki dopuszczające do realizacji inwestycji. W obszarze planu zlokalizowane są trzy stanowiska archeologiczne: AZP 61-23/100 Morownica st. 29 – ślad osadniczy z okresu średniowiecza, AZP 61-23/101 Morownica st. 30 – osada z okresu wczesnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu nowożytnego; AZP 61-23/ 102

Morownica ST. 31 – ślad osadniczy z okresu wczesnego średniowiecza, ślad osadniczy z okresu późnego średniowiecza.

6.9. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.

Plan ustala zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej podłączonej docelowo do zewnętrznego systemu sieci. Na terenie objętym planem ustala się realizację rozdzielczego systemu kanalizacji. Odprowadzenie ścieków z terenu w granicach planu do projektowanej kanalizacji na warunkach określonych przez Dysponenta sieci. Projekt planu zawiera także istotny zapis dotyczący wód opadowych i roztopowych. Ustala możliwość zagospodarowania wód opadowych i/lub roztopowych na terenie działki. Zakazuje się odprowadzania do gruntu Lu kanalizacji zbiorczej wód opadowych i/lub roztopowych z terenów komunikacji kołowej bez uprzedniego oczyszczenia. Takie rozwiązania zabezpiecza wody powierzchniowe i podziemne przed zagrożeniem zanieczyszczenia.

6.10. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi, glebę i surowce mineralne.

Obszar objęty planem nie charakteryzuje się zróżnicowaniem morfologicznym, w związku z tym nie należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni w wyniku realizacji zapisów planu. Projektowana na tym terenie zabudowa mieszkaniowa z obiektami towarzyszącymi, jak również budowa dróg może powodować przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze oddziaływania bezpośredniego i stałego. Oddziaływania te będą zachodzić zazwyczaj w miejscu realizacji przedsięwzięcia, jednak niekiedy mogą one dotyczyć również terenów sąsiednich w sposób bezpośredni, krótkoterminowy lub chwilowy (budowa dróg, wyposażanie w infrastrukturę techniczną itp.). Ustala się wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie działki budowlanej lub usunięcie zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze objętym planem nie występują udokumentowane złoża kopalin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 04 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (Tekst jednolity Dz. U. Nr 228, poz. 1947 ze zmianami). Przedmiotowy teren leży w obrębie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej oraz gazu ziemnego: „Grodzisk Wilkp. – Śmigiel” nr 36/97/p z dnia 23.10.1997r. – ważnej do 23.10.2014r.

6.11. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.

W wyniku realizacji ustaleń planu, nie powinno dochodzić do ponadnormatywnego negatywnego oddziaływania na powietrze na skutek emisji niskiej. W planie nie zezwala się na stosowanie w celach grzewczych paliw wysokoemisyjnych. Zaleca się wykorzystanie gazu i innych paliw niskoemisyjnych.

Biorąc pod uwagę zanieczyszczenia komunikacyjne – oddziaływanie bezpośrednie, krótkotrwałe i chwilowe może wystąpić na etapie realizacji inwestycji, co związane będzie z dowozem materiałów budowlanych na tereny działek. W bezpośrednim sąsiedztwie terenu opracowania nie ma i nie są projektowane drogi o dużym natężeniu ruchu.

6.12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie.

Przyjęte w projekcie miejscowego planu ustalenia w zakresie rozwiązań funkcjonalno przestrzennych są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Śmigiel. Są to tereny z wiodącą funkcją zabudowy mieszkaniowej. W związku z tym nie proponuje się rozwiązań alternatywnych w stosunku do projektu planu.

6.13. Rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko

Rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko powinny zmierzać do racjonalnego wykorzystania terenu. Poszczególne zmiany zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniają istniejące uwarunkowania środowiska, potrzebę ochrony i wzbogacenia istniejących, walorów przyrodniczo-krajobrazowych a przy tym utrzymują dotychczasową klarowną strukturę przyrodniczo-funkcjonalną terenu. Bardziej precyzyjnie sformułowane są zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej.

Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, podłączonej docelowo do zewnętrznego systemu sieci. Obowiązuje odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do projektowanej kanalizacji na warunkach określonych przez Dysponenta sieci. Działki pod zabudowę należy uzbroić w indywidualne przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dopuszcza się jako rozwiązanie tymczasowe, odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych – do czasu objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną. Ścieki ze zbiorników będą systematycznie wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do punktu zlewowego przy oczyszczalni ścieków. Ustala możliwość zagospodarowania wód opadowych i/lub roztopowych na terenie działki. Zakazuje się odprowadzania do gruntu lub kanalizacji zbiorczej wód opadowych z terenów komunikacji kołowej bez uprzedniego oczyszczenia. Zapewnić należy zaopatrzenie wodne do celów gaśniczych oraz drogi pożarowe zapewniające dojazd jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnić możliwość prowadzenia działań ratunkowych.

Zaopatrzenie w gaz przez budowę sieci gazowej na warunkach określonych przez dysponenta sieci. W przypadku braku możliwości podłączenia do lokalnej sieci gazowej do czasu jej realizacji dopuszcza się

zasilania z indywidualnych zbiorników zaopatrzenia w gaz płynny i związanych z nimi instalacji zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną w oparciu o istniejącą i rozbudowaną na potrzeby planu infrastrukturę elektroenergetyczną na warunkach określonych przez dysponenta sieci. Przyłączenie nowych odbiorców do sieci elektroenergetycznej na zasadach określonych przepisami prawa energetycznego. Ustala realizację wyłącznie kablowych sieci elektroenergetycznych i oświetleniowych. Nie zezwala się na budowę linii napowietrznych. Dopuszcza sytuowanie dodatkowych urządzeń w zakresie energetyki np. stacji transformatorowych w granicach planu wg potrzeb, z możliwością wydzielenia geodezyjnie działki.

Nowe zainwestowanie i zagospodarowanie respektuje uwarunkowania przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz zasady dobrego sąsiedztwa. Nie ma, bezpośrednich kolizji z systemem obszarów chronionych oraz układem zasilania i wymiany wartości ekologicznych. Rodzaj i skala zmian w środowisku zależy zarówno od charakteru oraz wielkości inwestycji, jak i wrażliwości środowiska przyrodniczego. Można przypuszczać, że projektowane przeznaczenie omawianego terenu, przy respektowaniu ustalonych zasad zagospodarowania, nie spowoduje przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi, chociaż w jego poszczególnych komponentach proponowane zmiany zaznaczają się w sposób mniej lub bardziej widoczny.

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Na podstawie zapisów w planie można stwierdzić, iż działania przewidujące kierunki rozwoju nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgenicznego mogącego objąć większy obszar niż określony granicą opracowania. Plan wprowadza funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług, zatem nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań. Nie projektuje się tu terenów przemysłowych czy działalności emitującej szkodliwe substancje do wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo-wodne na tak dużą skalę. Wobec powyższego nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyły jedynie obszaru objętego planem, a oddziaływanie poszczególnych elementów będzie miało przede wszystkim charakter lokalny. Projekt planu jest dokumentem o charakterze lokalnym, którego zakres obowiązywania nie będzie wykraczał poza granice gminy. Ze względu na położenie obszarów objętych planem z dala od granic państwowych oraz ze względu na niewielki (lokalny) zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko ze strony planowanego zagospodarowania, problemy oddziaływania transgranicznego nie wystąpią.

Proponowane w miejscowym planie, zmiany zagospodarowania nie będą skutkowały powstawaniu inwestycji, które mogłyby spełniać kryteria zawarte w Konwencji o Ocenach Oddziaływania na Środowisko w Kontekście Transgranicznym (Dz. U z 1999 r. nr 96. poz. 1110).

8. Propozycje rozwiązań alternatywnych w stosunku do przewidywanych w planie wraz z ustaleniami ich wyboru

Przyjęte rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko służą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania i zainwestowania terenów przewidzianych planem i pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju, zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie i zabezpieczenia ciągłości struktur przyrodniczych. W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego przewidzianych planem sposobów zagospodarowania i zainwestowania, gdyż zastosowane rozwiązania planistyczne były na bieżąco konsultowane, w ramach współpracy zespołów autorskich obu opracowań. Poniższe wnioski mają charakter ogólny i dotyczą przestrzennego rozwoju w kontekście konieczności ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych jednostki:

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w planie oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem planu, jak i na terenach sąsiednich.

9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnieść do oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu, przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ład przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji

- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska, - w przypadku skarg mieszkańców na oddziaływanie prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji ustaleń i badania skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi. Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, organ sporządzający plan zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu. Jednocześnie skutki realizacji postanowień miejscowego planu, będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia ponadnormatywnego oddziaływania.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadza się konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Na etapie budowy prowadzenie monitoringu jest bezcelowe. Wynika to z faktu, że okres ten będzie krótkotrwały oraz cechował się będzie stosunkowo niewielkim i w ogólnej ocenie nieznaczącym, wpływem na szeroko pojmowane środowisko.

10. Potencjalne zmiany w środowisku przy dotychczasowym użytkowaniu (wariant zerowy – przy braku planu)

Wariant zerowy jest najmniej korzystny, gdyż akceptuje możliwość realizacji presji inwestycyjnej poprzez inne instrumenty prawne, które w niewystarczającym zakresie regulują kwestie dotyczące ochrony zasobów przyrodniczych. Brak kompleksowych rozwiązań jakie stwarza brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może przyczynić się do:

- zaniechania realizacji celów i zadań przyjętych w studium, co może spowodować wprowadzenie chaosu przestrzennego oraz nasilenie konfliktów pomiędzy potrzebami ochronnymi, a potrzebami rozwoju gospodarczego;
- degradacji krajobrazu poprzez wprowadzenie nieuporządkowanej zabudowy;
- brak systemowych rozwiązań komunikacyjnych może spowodować nieuwzględnienie przebudowy dróg w celu dostosowania ich do odpowiedniej klasy technicznej;

- zaśmiecenia terenów zwłaszcza przy ciągach komunikacyjnych a tym samym przedostawania się do gruntu metali, środków ropopochodnych oraz tworzyw sztucznych.

Brak planu zagospodarowania przestrzennego, może przyczynić się do wprowadzenia chaosu przestrzennego oraz nasilenia konfliktów pomiędzy potrzebami ochronnymi, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne dla omawianego obszaru wydaje się być zaniechanie działań w zakresie min. wprowadzenia ładu przestrzennego na omawianym terenie, systemów infrastruktury itp. Nie podejmowanie działań związanych z kompleksowym zagospodarowaniem terenu jak również nie dostosowywanie do obecnych wymogów jest złym rozwiązaniem dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi jak również dla środowiska.

11. Ocena uwzględnienia przez projektowany dokument celów oraz sposobów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

11.1. Dokumenty międzynarodowe

Praktycznie wszystkie dokumenty dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzą się z kilku dokumentów międzynarodowych. Początek dała Konwencja Narodów Zjednoczonych w Rio Janeiro w 1992 r., na której zdefiniowano założenia zrównoważonego rozwoju. kolejnym dokumentem jest Agenda XXI-Globalny Program Działania na XXI wiek, która powstała w wyniku dyskusji na gremiach ONZ, którą prowadzono nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata, zawartymi m.in. w raporcie pani Bruntland „Nasza Wspólna Przyszłość”. Najistotniejszą częścią dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska jest część II p.t. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody”. Wśród dokumentów o zasięgu światowym lub europejskim, a do których przystąpiła Polska, można wyróżnić m.in.:

- Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.,
- Konwencja w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, sporządzona w Genewie 13 listopada 1979 r.,
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo 25 lutego 1991 r.,
- Konwencja Wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej, sporządzona w Wiedniu 22 marca 1985
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska sporządzoną w Aarhus 25 czerwca 1998 r.

11.2. Dokumenty wspólnotowe

Wyrazem troski o stan środowiska przyrodniczego są uchwały, rozporządzenia i dyrektywy unijne. Ze względu na ich znaczną ilość można wymienić w tym miejscu tylko najistotniejsze z punktu widzenia problematyki ochrony środowiska. Do najważniejszych aktów można zaliczyć:

- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków,
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.
- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrażania polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 r. w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1836/93/EWG z dnia 29 czerwca 1993 r. w sprawie dobrowolnego uczestnictwa firm przemysłowych w systemie zarządzania ochroną środowiska i przeglądów ekologicznych,
- Dyrektywa Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku,
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywa Rady 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Dyrektywa Rady 96/61/EC z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń,
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie składowania odpadów,
- Rozporządzenie Rady 3254/91/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Przytoczone wyżej akty unijne stanowią tylko fragment działalności prawodawczej Wspólnot Europejskich w zakresie ochrony środowiska chwila przystąpienia Polski do Unii Europejskiej wszystkie akty prawa unijnego spowodowały konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego.

Proces ten jeszcze trwa, chociaż w większości prawo polskie zostało dostosowane do prawa wspólnotowego.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

11.3. Dokumenty krajowe

Ochrona środowiska jest obecnie jednym z głównych zadań współczesnego społeczeństwa i państwa. Fundamentalnym dokumentem w zakresie zrównoważonego rozwoju jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polski, która w art. 5 zawiera m.in. zrównoważony rozwój, czyli taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym znajduje się proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Ustawa prawo ochrony środowiska oraz ustawy jej pokrewne i rozporządzenia zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju w różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania. W ostatnich latach powstało kilka dokumentów o charakterze programowym, które wyznaczają politykę państwa w zakresie ochrony środowiska. Są to:

- Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju, to dokument programowy o charakterze ramowym, oparty na koncepcji trwałego, zrównoważonego rozwoju, będący pierwszą próbą określenia wizji Polski do roku 2025 i wskazujący główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej;
- II Polityka Ekologiczna Państwa, to dokument nawiązujący do Strategii Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju określający cel oraz zakres działań na rzecz ochrony środowiska w trzech horyzontach: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska: instytucjonalne, prawne, gospodarcze, naukowe, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE;
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2008 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014 Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego.

Realizacja tego celu osiągnana będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska. Polityka Ekologiczna przedstawia

cele w zakresie rozwiązań systemowych, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych, zrównoważonego użytkowania surowców i energii, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrony klimatu.

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, bez uszczerbku, możliwości korzystania z nich, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej biologicznej różnorodności na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Zrównoważony rozwój to równorzędne traktowanie racji ekologicznych, ekonomicznych i społecznych oraz integrowanie zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, poprzez stosowanie m.in. tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego. W sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska, jako cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa, w kontekście zakresu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należałoby wymienić m.in.: ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochronę gleb, ochronę wód powierzchniowych i podziemnych, jakość wód, racjonalizację użytkowania wody, gospodarowanie odpadami, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 określa cele oraz wskazuje kierunki działań w odniesieniu do zagadnień związanych z kierunkami działań systemowych, ochroną zasobów naturalnych, poprawą jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Wśród działań systemowych polityka ekologiczna państwa wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym - podnoszenia roli planowania przestrzennego jako podstawy wszelkich działań inwestycyjnych. Dokument ten wskazuje na konieczność uwzględniania wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej w planach miejscowych i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Oprócz wymienionych dokumentów o charakterze ogólnym, w Polsce, w nawiązaniu do przepisów ustawy (Prawo ochrony środowiska i Prawo o odpadach) funkcjonuje kilka innych programów szczegółowych w zakresie ochrony środowiska. Są to: Krajowy Plan Gospodarki Opadami, Krajowy Program Zwiększenia Lesistości, Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z Programem Działań, Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Nadrzędne dokumenty to Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013. Wśród dokumentów na poziomie regionalnym są

min.: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa; Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy; Strategia zrównoważonego rozwoju lokalnego; Program Rewitalizacji; Plan Rozwoju Lokalnego; Program Ochrony Środowiska; inne studia, koncepcje i programy, odnoszące się do obszarów i problemów zagospodarowania przestrzennego i środowiska sporządzane odpowiednio do potrzeb i celów podejmowanych w tym zakresie prac. Opracowaniami regionalnymi, z którymi ma związek przedmiotowy plan zagospodarowania przestrzennego, poddany prognozie oddziaływania na środowisko są: „Program ochrony środowiska woj. wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 - 2019”.

Wg *Programu ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019*, Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym, Kierunki działań do 2019r. nowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny, w większym niż dotychczas stopniu, odnosić się do lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wskazywać i uwzględniać obiekty objęte i przewidziane do objęcia różnymi formami ochrony przyrody oraz inne obszary o szczególnych walorach przyrodniczych a także zachowywać walory krajobrazowe charakterystyczne dla danych regionów ora uwzględniać potrzebę zachowania korzystnych warunków akustycznych na aktualnie istniejących obszarach o wysokim komforcie akustycznym. Niezmiernie ważne jest także zatwierdzenie wszystkich obszarów sieci Natura 2000 oraz sporządzenie dla nich planów ochrony. Stosowana klasyfikacja terenów winna umożliwić jednoznacznie określenie potrzeb w zakresie ochrony walorów akustycznych terenu zgodnie z przepisami szczególnymi. Plany powinny uwzględniać m.in. działania na rzecz optymalizacji potrzeb transportowych, wykorzystania odnawialnych źródeł energii czy zachowania proporcji pomiędzy obszarami zainwestowanymi a biologicznie czynnymi. Ochrona terenów o wysokim komforcie akustycznym może być realizowana w szczególności poprzez tworzenie tzw. „obszarów cichych” zgodnie ze wskazaniem przepisów krajowych i europejskich. Kierunki działań w zakresie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym, które powinny być ujęte w wojewódzkim programie ochrony środowiska, wynikają z kierunków określonych w dokumencie „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016. Najważniejsze kierunki działań do 2019 roku:

- Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań przepisów ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wyników monitoringu środowiska (w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i wód) oraz identyfikacja konfliktów środowiskowych i przestrzennych oraz sposobów zarządzania nimi.
- Wdrażanie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które jest opracowaniem planistycznym obejmującym teren całej gminy.

- Uwzględnianie programów tzw. „chłonności” środowiskowej i „pojemności” przestrzennej wraz z systemem monitorowania zmian.
- Zachowania korzystnych warunków w zakresie stanu środowiska na istniejących terenach o wysokich walorach.

Wg Strategii rozwoju woj. wielkopolskiego do 2020r. gospodarowanie przestrzenią powinno zachodzić w taki sposób, aby w jak największym stopniu ocalić zawarte kompleksy przyrodnicze.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spełnia zapisy i postulaty zawarte w dokumentach regionalnych, spójnych z celami ochrony środowiska zawartymi przede wszystkim w „Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”, Krajowej strategii ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej” i „Strategii gospodarki wodnej” uwzględniających również zobowiązania i cele ochrony środowiska przyjęte w ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską konwencjach międzynarodowych.

12. Wnioski

Proponowane zmiany w użytkowaniu przedmiotowych terenów, przy precyzyjnie określonych warunkach korzystania ze środowiska, nie spowodują większych przekształceń w środowisku, ani nie zakłócą jego funkcjonowania. Te warunki dotyczą:

- zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego, przed zanieczyszczeniami ropopochodnymi;
- obowiązkowego uzbrojenia działek pod zabudowę w indywidualne podłącza do systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- Wprowadzenie zasady zorganizowanego systemu gromadzenia, segregacji i zagospodarowania odpadów komunalnych opartą na obowiązującym systemie oczyszczania miasta i gminy, z dopuszczeniem innych jednostek koncesjonowanych (specjalistycznych w tym zakresie);
- stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji do powietrza, takich jak np: paliwa płynne, gazowe i stałe oraz urządzeń do ich spalania charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności;
- harmonizowania wszelkiego budownictwa z elementami architektury kulturowej regionu oraz krajobrazu;
- uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków szczegółowych warunków dopuszczających inwestycje do realizacji w zakresie ochrony archeologicznej i konserwatorskiej;
- oddziaływanie związane z projektowanym sposobem zagospodarowania terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Realizacja projektowanego zagospodarowania przy dotrzymaniu w/w warunków nie powinna mieć negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Zainwestowanie winno być uwarunkowane stosownymi decyzjami administracyjnymi z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie wsi Morownica ma swoje umocowanie prawne w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Celem prognozy była identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie rozszerzenia i nowego zagospodarowania. Zakres merytoryczny prognozy:

- określa, analizuje i ocenia stan środowiska, problemy ochrony środowiska, przewidywane oddziaływania na środowisko, w tym: ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, wodę, glebę i obszary objęte ochroną,
- przedstawia rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach planu jest ochrona interesów prywatnych i publicznych, uporządkowanie terenu i podniesienie jego walorów estetycznych i ekonomicznych, co korzystnie wpłynie na wizerunek wsi Morownica. Przedmiotem ustaleń mpzp jest zmiana przeznaczenia terenów w większości na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Przedmiotem ustaleń planu jest zmiana przeznaczenia terenów na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług, zieleni-wody urządzonej i komunikacji. Na obszarze objętym planem ustala się następujące przeznaczenie terenów: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - „MN”, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z prawem wprowadzenia usług - „MN/U”, tereny zieleni – wody urządzonej - „ZP/WS”, tereny komunikacji publicznej – ciąg pieszo - jezdny, oznaczone na rysunku planu symbolem „KS”, tereny komunikacji publicznej – ciąg pieszo – jezdny - „KS”, tereny komunikacji publicznej – droga gminna klasy dojazdowej, oznaczone na rysunku planu symbolem „KDd”, tereny komunikacji publicznej – droga gminna klasy dojazdowej - „KDd”, tereny komunikacji publicznej – fragment drogi powiatowej - „K”, tereny infrastruktury – energetyka - „E”.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (zwany dalej planem), którego projekt poddawany jest ocenie w niniejszej prognozie, stanowi realizację uchwały Rady Miejskiej Śmigła Nr XLV/467/10 z dnia 25 lutego 2010r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie wsi Morownica. Plan jest elementem realizacji polityki przestrzennej gminy określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Śmigiel zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/322/2001 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 17 maja 2001r. (ze zmianami).

Tereny objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położone są w południowo zachodniej części gminy. Obszar planu znajduje się także w strefie „W” ochrony archeologicznej. Projektowanym zainwestowaniem i zagospodarowaniem objęto tereny, położone poza zasięgiem obszarów prawnie chronionych w tym obszarów w systemie Natura 2000. Na skutek realizacji zabudowy mieszkaniowej dojdzie do oddziaływań (bezpośrednich i stałych) na krajobraz tego terenu. Dotychczas był to otwarty krajobraz użytków rolnych, który w wyniku realizacji ustaleń zostanie przekształcony w przewadze w krajobraz zabudowy mieszkaniowej. W zakresie kształtowania walorów krajobrazowych na obszarze opracowania istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące ukształtowania obiektów i sposobów zagospodarowania. Plan wprowadza ograniczenia maksymalnej wysokości zabudowy, wyznacza systemy komunikacyjne, precyzuje linie obowiązujące i nieprzekraczalne zabudowy. Plan skutecznie reguluje zasady tworzenia ładu przestrzennego i kształtowania krajobrazu. Ustala obowiązek harmonizowania wszelkiego budownictwa gospodarczego z budynkami mieszkalnymi, jak również uwzględnia konieczność wprowadzenia nowych powierzchni biologicznie czynnych – zieleń urządzonej, izolacyjnej, ochronnej, ozdobnej. Realizacja ustaleń planu przy precyzyjnie dochowanych warunkach jego ustaleń, korzystnie wpłynie na walory estetyczne całego obszaru. Na skutek planowanego zagospodarowania terenu zmianie ulegą warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, prędkości wiatru oraz wilgotności. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez przyszłych mieszkańców tego obszaru. Podstawowym przeznaczeniem terenu objętego planem będzie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, gdzie będzie występował hałas komunalno – bytowy. Wskazuje się, że tereny zabudowy mieszkaniowej oznaczone symbolem „MN”, należą do kategorii terenów wymagających ochrony akustycznej. Zakazuje się przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu, określonych dla tej kategorii, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007, Nr 120, poz.826). Źródłem hałasu mogą być również drogi publiczne oraz wewnętrzne. Generalnie na przedmiotowym terenie hałas komunikacyjny nie będzie duży, stąd nie będzie powodował przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu dla projektowanej

funkcji – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Projektowana na tym terenie zabudowa mieszkaniowa z obiektami towarzyszącymi, jak również budowa dróg może powodować przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze oddziaływania bezpośredniego i stałego. Oddziaływania te będą zachodzić zazwyczaj w miejscu realizacji przedsięwzięcia, jednak niekiedy mogą one dotyczyć również terenów sąsiednich w sposób bezpośredni, krótkoterminowy lub chwilowy (budowa dróg, wyposażanie w infrastrukturę techniczną itp.). Ustala się wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie działki budowlanej lub usunięcie zgodnie z przepisami odrębnymi. W planie ustala się stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji do powietrza, takich jak np: paliwa płynne, gazowe i stałe oraz urządzeń do ich spalania charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności.

Biorąc pod uwagę zanieczyszczenia komunikacyjne – oddziaływanie bezpośrednie, krótkotrwałe i chwilowe może wystąpić na etapie realizacji inwestycji, co związane będzie z dowozem materiałów budowlanych na tereny działek. W bezpośrednim sąsiedztwie terenu opracowania nie ma i nie są projektowane drogi o dużym natężeniu ruchu.

W związku z realizacją zapisów planu przewiduje się spełnienie przez gospodarkę wodno – ściekową wymaganych norm prawnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustala zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, podłączonej docelowo do zewnętrznego systemu sieci. Obowiązuje odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do projektowanej kanalizacji na warunkach określonych przez Dysponenta sieci. Działki pod zabudowę należy uzbroić w indywidualne przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Dopuszcza się jako rozwiązanie tymczasowe, odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych – do czasu objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną. Ścieki ze zbiorników będą systematycznie wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do punktu zlewowego przy oczyszczalni ścieków. Ustala możliwość zagospodarowania wód opadowych i/lub roztopowych na terenie działki. Zakazuje się odprowadzania do gruntu lub kanalizacji zbiorczej wód opadowych z terenów komunikacji kołowej bez uprzedniego oczyszczenia. Zapewnić należy zaopatrzenie wodne do celów gaśniczych oraz drogi pożarowe zapewniające dojazd jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnić możliwość prowadzenia działań ratunkowych.

Przyjęte w projekcie miejscowego planu ustalenia w zakresie rozwiązań funkcjonalno przestrzennych są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Śmigiel. Są to tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z możliwością wykorzystania dla rozwoju funkcji pozarolniczych. W związku z tym nie proponuje się rozwiązań alternatywnych w stosunku do projektu planu.

Ze względu na położenie obszarów objętych planem z dala od granic państwowych oraz ze względu na niewielki (lokalny) zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko ze strony planowanego zagospodarowania, problemy oddziaływania transgranicznego nie wystąpią.

Brak kompleksowych rozwiązań jakie stwarza brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może przyczynić się do:

- zaniechania realizacji celów i zadań przyjętych w studium, co może spowodować wprowadzenie chaosu przestrzennego oraz nasilenie konfliktów pomiędzy potrzebami ochronnymi, a potrzebami rozwoju gospodarczego;
- degradacji krajobrazu poprzez wprowadzenie nieuporządkowanej zabudowy;
- brak systemowych rozwiązań komunikacyjnych może spowodować nieuwzględnienie przebudowy dróg w celu dostosowania ich do odpowiedniej klasy technicznej;
- zaśmiecenia terenów zwłaszcza przy ciągach komunikacyjnych a tym samym przedostawania się do gruntu metali, środków ropopochodnych oraz tworzyw sztucznych.

Zaniechanie realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, może przyczynić się do wprowadzenia chaosu przestrzennego oraz nasilenia konfliktów pomiędzy potrzebami ochronnymi, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne dla omawianego obszaru wydaje się być zaniechanie działań w zakresie min. wprowadzenia ładu przestrzennego na omawianym terenie, systemów komunikacji, infrastruktury itp. Nie podejmowanie działań związanych z kompleksowym zagospodarowaniem terenu jak również nie dostosowywanie do obecnych wymogów jest złym rozwiązaniem dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi jak również dla środowiska.

